

Jerzy Depo

Bezpieczeństwo informacji niejawnych i innych prawnie chronionych

---

Zeszyt Naukowy 6, 311-372

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Bezpieczeństwo informacji niejawnych i innych prawnie chronionych

Safety of classified information and other legally protected information

Abstract: The author in his work states that the information is of a great importance politically as well as socially and economically. For this reason it is so important to ensure an adequate level of security of information. It may affect the nationwide interest since state's wealth, prosperity, citizens' standards of living and their safety, hang on both redistribution and proper security of information. The greatest importance for this topic has citizens' access to information and the possibility of its processing and dissemination. Proper level of access to information by citizens is ensured primarily by Polish Constitution. Some regulations can also be found in the Press Law. The study describes also information hazard that could significantly affect the security of citizens and the state. These include: civil rights violations, cyber terrorism, espionage, or risk of unfortunate chance occurrence (such as natural disaster or power breakdown). In Poland, the legal system of information's security consists of many elements that are mentioned in this paper. The author points out, however, that the stated procedures can be reduced to a few core principles. There are also enumerated , functional sub-systems for the protection of classified information. In this paper, are also cited the principles of protection of classified information which can be found in various acts.

Key words: classified information, secret information, top secret information, confidential information

Abstrakt: Autor w swojej pracy zaznacza, że informacja posiada wielkie znaczenie zarówno polityczne, jak i społeczne i ekonomiczne. Z tego właśnie powodu tak ważne jest zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa informacji. Może ono wpływać na interes ogólnonarodowy, ponieważ zasobność państwa, dobrobyt, stopa życiowa obywateli i ich bezpieczeństwo, są zależne właśnie od informacji, zarówno jej redystrybucji, jak i właściwego zabezpieczenia. Podstawowe znaczenie w tym temacie ma dostęp obywatela do informacji oraz możliwość ich przetwarzania i rozpowszechniania, zwłaszcza, gdy przynajmniej w Polsce, nie ma już cenzury. Odpowiedni dostęp do informacji zapewnia obywatelom przede wszystkim Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, ale przepisy na ten temat znaleźć można również w Prawie Prasowym. W pracy wyliczono również zagrożenia informacyjne, które znacząco mogą wpływać na stan bezpieczeństwa obywateli i państwa. Są to między innymi: naruszanie praw obywatelskich, cyberterroryzm, szpiegostwo czy zagrożenia losowe (jak klęski żywiołowe czy awarie zasilania). W Polsce prawny system bezpieczeństwa informacji składa się z wielu elementów, które wymienia się w niniejszej pracy. Autor zaznacza jednak, że sformułowane w nich procedury postępowania można sprowadzić do kilku najistotniejszych zasad. Wylicza też, z jakich podsystemów zadaniowo-funkcyjnych składa się system ochrony bezpieczeństwa informacji niejawnych. W pracy tej znaleźć można również przytoczone zasady ochrony informacji niejawnych i innych prawnie chronionych, które zawarte są w różnych przywołanych ustawach.

Słowa kluczowe: informacja niejawna, informacja tajna, informacja ściśle tajna, informacja poufna

*(...) by zachować posiadaną tajemnicę
nie wystarczy samo milczenie...*

Paul Claudel (1868-1955)

W drugiej dekadzie XXI wieku truizmem jest twierdzenie, że informacja¹ posiada olbrzymie znaczenie polityczne, społeczne i ekonomiczne. Dysponowanie prawdziwą, istotną, dokładną i aktualną informacją było bowiem, i nadal pozostaje, jednym z istotnych elementów prawidłowego funkcjonowania państwa, organizacji i obywatela.

Bezpieczeństwo informacji jest więc nie tylko normą i koniecznością, ale także bezwzględny obowiązkiem każdego urzędnika, przedsiębiorcy, nauczyciela i studenta². Jest działaniem w dobrze pojętym interesie ogólnonarodowym, gdyż zasobność państwa, dobrobyt, stopa życiowa obywateli i ich bezpieczeństwo są zależne właśnie od informacji. Także kontakt z organami władzy państwowej czy samorządowej łączy się z pozyskiwaniem i wymianą informacji, i dlatego należy zauważyć, że podstawowe znaczenie w tym przedmiocie ma dostęp obywatela do informacji oraz możliwość ich przetwarzania³ czy rozpowszechniania.

Pierwszy zapis znajdziemy w rozdziale Konstytucji, zatytułowanym *Wolności i prawa osobiste*, gdzie art. 54 ust. 1 stanowi: „Zapewnia się każdemu wolność wyrażania swoich poglądów oraz pozyskiwania i rozpowszechniania informacji”. Wyraża on w ten sposób wolę społeczeństwa do tworzenia porządku prawnego szanującego wolność człowieka. Dawno minęły już czasy, gdy cenzura dbała o „właściwy” odbiór społeczny przekazywanych informacji. Teraz jednak o wiele bardziej istotnym wydaje się

---

¹ Słowo „informacja” pochodzi od łacińskiego słowa *informatio* i ma dwa konteksty, w których jest stosowane, a mianowicie jako akt kształtowania umysłu i jako akt przekazywania wiedzy. Przedmiotem naszych rozważań będzie tu właśnie kontekst drugi, w którym informacja oznacza wiedzę.

² Stanowi o tym Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.), w której zapisano, iż „Obowiązkiem obywatela polskiego jest wierność Rzeczypospolitej Polskiej oraz troska o dobro wspólne” (art. 82), „obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej” (art. 83) i „obrona Ojczyzny” (art. 85 ust. 1).

³ Przetwarzaniem informacji niejawnych są wszelkie operacje wykonywane w odniesieniu i na tych informacjach (wytwarzanie, modyfikowanie, kopiowanie, klasyfikowanie, gromadzenie, przechowywanie, przekazywanie lub udostępnianie) – art. 2 pkt 5 Ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228).

być cel przekazywania informacji. Choć szeroko rozumiane media, bez wątplenia, mają bardzo wielkie znaczenie w kreowaniu odbioru informacji, to jednak nikt nie może zarzucić, że nie jest możliwe szybkie dotarcie do informacji obiektywnej i wielopłaszczyznowej. W Polsce możliwości takie gwarantuje ustawa z 26 stycznia 1984 roku – Prawo prasowe⁴, która w art. 1 mówi: „Prasa, zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, korzysta z wolności wypowiedzi i urzeczywistnia prawo obywateli do ich rzetelnego informowania, jawności życia publicznego oraz kontroli i krytyki społecznej”.

Polska ustawa zasadnicza zawiera również bardzo istotne zapisy dla tej problematyki w rozdziale *Wolności i prawa polityczne*, w którym podkreślono raz jeszcze wolność dostępu do informacji. Art. 61 mówi: „1. Obywatel ma prawo do uzyskiwania informacji o działalności organów władzy publicznej oraz osób pełniących funkcje publiczne. Prawo to obejmuje również uzyskiwanie informacji o działalności organów samorządu gospodarczego i zawodowego, a także innych osób oraz jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim wykonują one zadania władzy publicznej i gospodarują mieniem komunalnym lub majątkiem Skarbu Państwa. 2. Prawo do uzyskiwania informacji oraz wstęp na posiedzenia kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów, z możliwością rejestracji dźwięku lub obrazu. 3. Ograniczenie prawa, o którym mowa w ust. 1 i 2 może nastąpić wyłącznie ze względu na określone w ustawach ochronę wolności i praw innych osób i podmiotów gospodarczych oraz ochronę porządku publicznego, bezpieczeństwa lub ważnego interesu gospodarczego państwa”⁵.

Przepisy te mają kluczowe znaczenie dla zrozumienia charakteru tego prawa. Jest ono bowiem powszechne, ale może podlegać ograniczeniom z w/w powodów. Z kolei art. 74 ust. 2 w rozdziale *Wolności i prawa ekonomiczne, socjalne i kulturalne* zapewnia, iż „3. „Każdy ma prawo do in-

---

⁴ Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).

⁵ Zob. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*, wprowadzenie Marta Derlatka, LexisNexis, Warszawa 2011, ISBN 978-83-762064-3-1, s. 46.

formacji o stanie i ochronie środowiska”, co jest jak gdyby konsekwencją zapisów art. 61 Konstytucji.

Istotne znaczenie dla upowszechniania wolności informacyjnej w naszym państwie miały: uchwalona 4 listopada 1950 r. w Rzymie Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności⁶ oraz Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, uchwalony 16 grudnia 1966 roku⁷.

Wolność dostępu do informacji, jak już wyżej wspomniano, ma charakter konstytucyjny. Niewątpliwą więc wolą narodu winno być jej poszanowanie.

W chwili obecnej nie istnieją poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa państwa, a także przeszkody uniemożliwiające konsekwentną i suwerenną realizację strategicznych celów RP. Niemniej jednak ABW odnotowuje szereg niekorzystnych zjawisk i tendencji, które w konsekwencji mogą mieć negatywny wpływ na ogólny stan bezpieczeństwa Polski. Polska nadal pozostaje celem operacji wywiadowczych różnych służb specjalnych, zarówno z uwagi na pozycję polityczno-ekonomiczną w regionie, jak też ze

---

⁶ Art. 10 tej deklaracji stwierdzał, iż „Każdy ma prawo do wolności wyrażania opinii. Prawo to ma obejmować wolność posiadania poglądów oraz otrzymywania i przekazywania informacji i idei bez ingerencji władz publicznych i bez względu na granice państwowe (...). Korzystanie jednak z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego, ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej”. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.).

⁷ Art. 19 ust. 2 tego dokumentu stanowi, że „Każdy ma prawo do wyrażania opinii; prawo to obejmuje swobodę poszukiwania, otrzymywania i rozpowszechniania wszelkich informacji i poglądów, bez względu na granice państwowe (...). Realizacja tego prawa może być ograniczona jedynie ze względu na poszanowanie dobrego imienia innych oraz ochrony bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego albo zdrowia lub moralności publicznej” (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167).

względu na przynależność do NATO i związaną z tym faktem rolą militarną.

Także, w związku z coraz bardziej masowym wykorzystywaniem systemów i sieci teleinformatycznych⁸ we wszystkich rodzajach działalności, problem występujących zagrożeń i sposobów przeciwdziałania im jest jednym z kluczowych problemów związanych z elektronicznym przetwarzaniem danych.

W sumie, rozwój znaczenia informacji w życiu obywatela i państwa, wolność pozyskiwania i rozpowszechniania informacji, gwarantowana na mocy art. 54 ust. 1 Konstytucji⁹ oraz powszechność przetwarzania danych w systemach i sieciach teleinformatycznych, powoduje zarówno zwiększenie skali zagrożeń jak i zmniejsza możliwość bezpośredniej kontroli poszczególnych etapów procesu jej przetwarzania.

Do zagrożeń informacyjnych wpływających na stan bezpieczeństwa państwa i obywateli zalicza się m.in.¹⁰:

- nieuprawnione ujawnienia informacji, tzw. „wycieki” lub „przecieki” (pomyłkowe, polityczne, komercyjne – wynikające z chciwości, chęci rewanżu, zastraszenia),
- naruszanie przez władze praw obywatelskich,
- asymetria w międzynarodowej wymianie informacji,
- działalność grup świadomie manipulujących przekazem informacji,
- niekontrolowany rozwój nowoczesnych technologii bioinformatycznych,
- przestępczość komputerową (naruszenie integralności danych przetwarzanych przez system teleinformatyczny – modyfikowanie, doda-

---

⁸ Ustawa o ochronie informacji (art. 2 ust. 6) stanowi, że systemem teleinformatycznym jest system, który tworzą urządzenia, narzędzia, metody postępowania i procedury stosowane przez wyspecjalizowanych pracowników, w sposób zapewniający wytwarzanie, przechowywanie, przetwarzanie lub przekazywanie informacji. Natomiast siecią teleinformatyczną jest organizacyjne i techniczne połączenie systemów teleinformatycznych.

⁹ *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, op. cit.*, s. 44.

¹⁰ Za: P. Bączek, *Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa polskiego*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2005, ISBN 83-217255-59-7, s. 85-154.

nie, zniszczenie; nieuprawnione skopiowanie danych i wyprowadzenie ich z miejsca pracy; specjalistyczne włamania do systemów komputerowych; nieuprawniony dostęp do zasobów systemu dzięki ujawnieniu haseł innych użytkowników; zniszczenie elementów lub całości infrastruktury technicznej systemu teleinformatycznego);

- cyberterroryzm (blokowanie dostępu do systemów, włamania do systemu, niszczenie lub destabilizacja systemu),
- walkę informacyjną,
- zagrożenia asymetryczne,
- szpiegostwo,
- nieodpowiednie warunki pracy urządzeń teleinformatycznych (np. wilgotność, temperatura),
- zagrożenia losowe (klęski żywiołowe, zakłócenia w telekomunikacji, awaria zasilania, itp.),
- niezamierzone błędy, pomyłki i zaniedbania pracowników, defekty sprzętu i oprogramowania.

Podstawowymi elementami aktualnie tworzącymi prawny system bezpieczeństwa informacji w Polsce są (w kolejności ich uchwalenia):

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej – Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483, ze zmianami w 2006 i 2009 r.),
- Ustawa z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 ze zm.),
- Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. Nr 182, poz. 1228),
- ratyfikowane bilateralne umowy międzynarodowe o wzajemnej ochronie informacji niejawnych¹¹,

---

¹¹ Ratyfikowanymi bilateralnymi umowami międzynarodowymi o wzajemnej ochronie informacji niejawnych są umowy z: Albanią, Bułgarią, Chorwacją, Czechami, Estonią, Finlandią, Francją, Hiszpanią, Łotwą, Norwegią, RFN, Rosją, Rumunią, Słowacją, Szwecją, Ukrainą, USA, Wielką Brytanią i Irlandią Północną oraz Włochami.

- umowy między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego oraz Unii Europejskiej¹²,
- inne ustawy i akty wykonawcze odnoszące się do tego obszaru, a w szczególności:
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 25 sierpnia 2005 r. w sprawie podstawowych wymagań bezpieczeństwa teleinformatycznego (Dz. U. Nr 171, poz. 1433),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 29 września 2005 r. w sprawie trybu i sposobu przyjmowania, przewożenia, wydawania i ochrony materiałów niejawnych (Dz. U. Nr 200, poz. 1650),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2010 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania kancelarii tajnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 114, poz. 765),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie przekazywania informacji, udostępniania dokumentów oraz udzielania pomocy służbom i instytucjom uprawnionym do prowadzenia poszerzonych postępowań sprawdzających, kontrolnych postępowań sprawdzających oraz postępowań bezpieczeństwa przemysłowego (Dz. U. Nr 258, poz. 1750),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów zaświadczeń stwierdzających odbycie szkolenia w zakresie ochrony informacji niejawnych oraz sposobu rozliczania kosztów przeprowadzenia szkolenia przez Agencję Bezpieczeństwa

---

¹² Dotyczy: 1) Umowy między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego o ochronie informacji, sporządzonej w Brukseli dnia 6 marca 1997 roku (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 740), 2) Umowy Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego o przekazywaniu informacji technicznych dla celów obronnych, sporządzonej w Brukseli 19 października 1970 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 742), 3) Umowy o wzajemnej ochronie tajemnicy wynalazków dotyczących obronności, w przypadku których zostały złożone wnioski o udzielenie patentów, sporządzonej w Paryżu 21 września 1960 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 744), 4) Umowy między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego o współpracy w dziedzinie informacji atomowych, sporządzonej w Paryżu dnia 18 czerwca 1964 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 143, poz. 1594), oraz Traktatu Akcesyjnego podpisanego dnia 16 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 z późn. zm.).

Wewnętrzny lub Służbę Kontrwywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 258, poz. 1751),

- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzorów poświadczeń bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 258, poz. 1752),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru decyzji o odmowie wydania poświadczenia bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 258, poz. 1753),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru decyzji o cofnięciu poświadczenia bezpieczeństwa (Dz. U. Nr 258, poz. 1754),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie wzorów kwestionariusza bezpieczeństwa przemysłowego, świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego decyzji o odmowie wydania świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego oraz decyzji o cofnięciu świadectwa bezpieczeństwa przemysłowego (Dz. U. Nr 86, poz. 470),
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 2011 r. w sprawie przygotowania i przeprowadzania kontroli stanu zabezpieczenia informacji niejawnych (Dz. U. Nr 93, poz. 541),
- Wytyczne szefa ABW z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie postępowania z informacjami niejawnymi międzynarodowymi,
- Decyzja nr 165/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 kwietnia 2011 r. w sprawie sprawowania nadzoru nad ochroną informacji niejawnych w resorcie obrony narodowej.

Sformułowane w nich procedury postępowania można sprowadzić do następujących zasad:

1. Ochronie podlegają wszystkie informacje niejawne, niezależnie od formy i sposobu ich wyrażenia, a także będące w stadium ich przetwarzania;
2. Ograniczonego dostępu – według niej „Informacje niejawne mogą być udostępnione wyłącznie osobie dającej rękojmię zachowania tajemnicy i tylko w zakresie niezbędnym do wykonywania przez nią

pracy na zajmowanym stanowisku” (art. 4 ust. 1 Ustawy o ochronie informacji)¹³;

3. Dopuszczenie do pracy lub pełnienia służby na stanowiskach albo zlecenie prac związanych z dostępem informacji niejawnych o klauzuli „poufne” lub wyższej może nastąpić wyłącznie osobom posiadającym poświadczenia bezpieczeństwa oraz przeszkolonym w zakresie ochrony informacji niejawnych (art. 21 ust. 1 ww. ustawy),
4. Podporządkowania środków ochrony klauzuli informacji¹⁴, tzn. stosowane w oparciu o przepisy ustawy oraz wydanych do niej aktów wykonawczych środki ochrony fizycznej¹⁵ i zasady bezpieczeństwa obiegu dokumentów muszą być adekwatne do klauzuli tajności wytwarzanych, przetwarzanych, przekazywanych i przechowywanych informacji;
5. Dostosowania zakresu środków ochrony fizycznej do uwarunkowań i specyfiki danej jednostki organizacyjnej (instytucji)¹⁶;

---

¹³ Mówiąc najprościej, rękojmia zachowania tajemnicy oznacza spełnienie ustawowych wymogów dla zapewnienia ochrony informacji niejawnych przed ich nieuprawnionym ujawnieniem m.in.: niekwestionowana lojalność wobec RP, niekaralność za przestępstwa umyślne ścigane z oskarżenia publicznego, nienaganne zachowanie w środowisku, zachowania seksualne, brak nałogów (spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków) lub dolegliwości psychicznych, zrównoważenie psychiczne, uwarunkowania finansowe – posiadanie majątku nieprzekraczającego uzyskiwanych dochodów, brak związków z osobami z tzw. grup ryzyka (czy nie ma powiązań bądź kontaktów z obcymi służbami specjalnymi, grupami przestępczymi lub organizacjami wywrotowymi).

¹⁴ Klauzula tajności – stopień niejawności informacji lub materiału (dokumentu, przedmiotu), który jednoznacznie określa też środki ochrony danej informacji. Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2010 r. wprowadzono następujące zasady oznaczania klauzul tajności: „00” – dla klauzuli „ściśle tajne”; „0” – dla klauzuli „tajne”, „Pf” – dla klauzuli „poufne”, i „Z” – dla klauzuli „zastrzeżone”.

¹⁵ Przez ochronę fizyczną należy rozumieć zespół przedsięwzięć ochronnych realizowanych przez warty i służby wewnętrzne lub specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne przedsiębiorców, portierów i dozorców, a także psy wartownicze.

¹⁶ W myśl art. 1 ust. 2 ustawy jednostką organizacyjną są: 1) organa władzy publicznej (Sejm, Senat, Prezydent RP, organa administracji rządowej, organa jednostek samorządu terytorialnego, sądy i trybunały, organa kontroli skarbowej),

6. Podporządkowania środków ochrony klauzuli tajności informacji, poziomowi dostępu do nich zatrudnionych osób i faktycznie występujących zagrożeń (stosowanie środków w szczególności chroniących przetwarzane informacje przed: a) działaniem obcych służb specjalnych, b) zamachem terrorystycznym lub sabotażem, c) kradzieżą lub zniszczeniem materiału, próbą wejścia osób niepowołanych do pomieszczeń, w których są przetwarzane informacje niejawne, d) nieuprawnionym dostępem do informacji o wyższej klauzuli tajności niż wynika to z posiadanych uprawnień – art. 8 i 45 Ustawy o ochronie informacji)¹⁷;
7. Zakazu zmiany klauzuli tajności, tj. kontroli twórcy nad sposobem ochrony informacji (osoba, która jest upoważniona do podpisania dokumentu lub oznaczenia innego niż dokument materiału, ma prawo do przyznania klauzuli tajności, bez zgody tej osoby lub jej przełożonego klauzula tajności nie może być obniżona ani zniesiona; art. 6 ust. 1, 2 i 3 Ustawy o ochronie informacji).
8. Informacje niejawne podlegają ochronie do czasu zniesienia lub zmiany klauzuli tajności. Zniesienie lub zmiana klauzuli tajności są możliwe wyłącznie po wyrażeniu pisemnej zgody przez osobę, która ją ustanowiła, albo jej przełożonego w przypadku ustania lub zmiany ustawowych przesłanek ochrony.

---

2) jednostki organizacyjne podległe ministrowi ON lub przez niego nadzorowane, 3) jednostki Narodowego Banku Polskiego, 4) inne niż wymienione państwowe osoby prawne, 4) jednostki podległe organom władzy publicznej lub przez nie nadzorowane, 5) przedsiębiorstwa zamierzające ubiegać się lub wykonujące na podstawie przepisów prawa zadania związane z dostępem do informacji niejawnych.

¹⁷ Stosownie do art. 46 ustawy – „W celu uniemożliwienia osobom nieuprawnionym dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „poufne” lub wyższej należy w szczególności: 1) zorganizować strefy ochronne; 2) wprowadzić system kontroli wejść i wyjść ze stref ochronnych; 3) określić uprawnienia do przebywania w strefach ochronnych; 4) stosować wyposażenie i urządzenia służące ochronie informacji niejawnych, którym przyznano certyfikaty”.

9. Za ochronę informacji niejawnych odpowiedzialny jest kierownik jednostki organizacyjnej¹⁸, w której takie informacje są wytwarzane, przetwarzane lub przechowywane (Art. 14 Ustawy o ochronie informacji).

10. Kancelaria tajna stanowi wyodrębnioną komórkę organizacyjną, w zakresie ochrony informacji niejawnych podległą bezpośrednio pełnomocnikowi ochrony, obsługiwana przez pracowników pionu ochrony, odpowiedzialną za właściwe rejestrowanie, przechowywanie, obieg i wydawanie takich materiałów uprawnionym osobom (art. 42 Ustawy o ochronie informacji).

Zgodnie z wytycznymi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, której szef pełni funkcję krajowej władzy bezpieczeństwa (art. 11 ust. 1 ustawy)¹⁹, aby skutecznie chronić informacje, trzeba przede wszystkim opracować i wdrożyć odpowiedni plan ochrony informacji, a pierwszym krokiem, jaki należy podjąć, jest stworzenie wykazu informacji, które mają być chronione. Kolejnym zaś etapem jest opracowanie procedur oraz stworzenie instrukcji dla ochrony informacji. Następnie trzeba wyznaczyć osoby z dostępem do informacji niejawnych oraz techniczne zabezpieczenie systemów, w których dokonuje się przetwarzanie informacji.

Na system ochrony (bezpieczeństwa) informacji niejawnych w RP składa się zaś sześć podsystemów zadaniowo-funkcyjnych). Są to:

- bezpieczeństwo osobowe, które obejmuje: kwestię dostępu do informacji niejawnych i regulacje związane z prowadzeniem postępowań sprawdzających osób ubiegających się o dostęp do takich informacji;

---

¹⁸ Kierownikiem jednostki może być: właściciel, dyrektor, dowódca, komendant, rektor, a w podmiotach prawa handlowego – zarząd.

¹⁹ W odniesieniu do Ministerstwa Obrony Narodowej, jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, ataszatów obrony w placówkach zagranicznych oraz wobec żołnierzy w służbie czynnej wyznaczonych na stanowiska służbowe w innych niż wymienione jednostkach organizacyjnych, szef ABW pełni tę funkcję za pośrednictwem Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego (art. 11 ust. 3 ustawy). Do organów państwowych i instytucji wykonujących zadania w zakresie ochrony informacji niejawnych należą nadto: Komitet Ochrony Informacji Niejawnych działający przy Radzie Ministrów, Najwyższa Izba Kontroli.

- szkolenia²⁰,
- bezpieczeństwo przemysłowe²¹,
- ewidencje, przechowywanie i udostępnianie akt sprawdzających,
- kancelarie tajne i środki bezpieczeństwa fizycznego, odnoszące się do wskazań gdzie i w jaki sposób można przechowywać te informacje,
- ochrona informacji niejawnych międzynarodowych²².

Pewne zasady ochrony informacji niejawnych i innych prawnie chronionych zawarte są również w innych ustawach; m.in. w:

1) **Kodeksie postępowania administracyjnego**²³:

a) Art. 74 § 1 – Prawa stron do wglądu w akta sprawy, sporządzania z nich notatek, kopii lub odpisów nie stosuje się do akt sprawy zawierającej

²⁰ Zgodnie z art. 19 ust. 1, 2 i 3 szkolenie w zakresie ochrony informacji przeprowadza się w celu zapoznania z: 1) przepisami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych oraz odpowiedzialności karnej, dyscyplinarnej i służbowej za ich naruszenie, w szczególności za nieuprawnione ujawnienie informacji niejawnych; 2) zasadami ochrony informacji niejawnych w zakresie niezbędnym do wykonywania pracy lub pełnienia służby, z uwzględnieniem zasad zarządzania ryzykiem bezpieczeństwa informacji niejawnych, w szczególności szacowania ryzyka; 3) sposobami ochrony informacji niejawnych oraz postępowania w sytuacjach zagrożenia dla takich informacji lub w przypadku ich ujawnienia. Szkolenie przeprowadza się nie rzadziej niż raz na 5 lat, a przeprowadzają je odpowiednio ABW lub SKW (dla pełnomocników ochrony i ich zastępców oraz dla kierowników jednostek, w których są przetwarzane informacje niejawne o klauzuli „ściśle tajne” i „tajne”), a dla pozostałych osób – pełnomocnik ochrony.

²¹ Bezpieczeństwo przemysłowe to wszelkie działania związane z zapewnieniem ochrony informacji niejawnych udostępnianych przedsiębiorcy, jednostce naukowej lub badawczo-rozwojowej w związku z wykonywaniem umów lub zadań wynikających z przepisów prawa.

²² Informacje niejawne międzynarodowe to informacje pochodzące od podmiotów zagranicznych lub wytwarzane w ich interesie, które na podstawie zobowiązań przyjętych przez RP – wymagają ochrony przed nieuprawnionym dostępem lub ujawnieniem na poziomie jednoznacznym wskazanym poprzez odwołanie się do klauzul tajności obowiązujących w RP. Informacją niejawną międzynarodową jest także polska informacja niejawna, jeżeli zostaje udostępniona partnerowi zagranicznemu.

²³ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”, a także do innych akt, które organ administracji publicznej wyłączy ze względu na ważny interes państwowy;

b) Art. 82 pkt 2 – Nie mogą być świadkiem w postępowaniu administracyjnym osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały w trybie określonym obowiązującymi przepisami zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy.

2) **Kodeksie postępowania cywilnego**²⁴:

a) Art. 153 § 1 – „Sąd z urzędu zarządza odbycie całego posiedzenia lub jego części przy drzwiach zamkniętych, jeżeli publiczne rozpoznanie sprawy zagraża porządkowi publicznemu lub moralności lub jeżeli mogą być ujawnione okoliczności objęte ochroną informacji niejawnych”;

b) Art. 248 § 1 – „Każdy obowiązany jest przedstawić na zarządzenie sądu w oznaczonym terminie i miejscu dokument znajdujący się w jego posiadaniu i stanowiący dowód faktu istotnego dla rozstrzygnięcia sprawy, chyba że dokument zawiera informacje niejawne”;

c) Art. 259 pkt 2 – Świadcami w postępowaniu cywilnym nie mogą być wojskowi i urzędnicy niezwolnieni od zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli „zastrzeżone” lub „poufne”, jeżeli ich zeznanie miałyby być połączone z jej naruszeniem.

3) **Ustawie o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej**²⁵:

a) Art. 64 ust. 5 pkt 5 – „Żołnierze w czynnej służbie wojskowej i żołnierze rezerwy, którzy w związku z nadaniem przydziałów kryzysowych lub przydziałów mobilizacyjnych mają lub będą mieć dostęp do informacji niejawnych, podlegają, na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych, właściwemu postępowaniu sprawdzającemu”;

---

²⁴ Ustawa z dnia 1 grudnia 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).

²⁵ Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.).

b) Art. 176 ust. 1a – „Osoby, o których mowa w ust. 1, które mają lub mogą mieć dostęp do informacji niejawnych, podlegają, na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych, właściwemu postępowaniu sprawdzającemu”.

4) **Ustawie o pracownikach urzędów państwowych**²⁶:

a) Art. 17 ust. 2 pkt 5 – pracownik urzędu państwowego jest obowiązany dochować tajemnicy związanej z wykonywaniem obowiązków.

5) **Ustawie – Prawo prasowe**²⁷:

a) Art. 14 ust. 5 – „Dziennikarz nie może opublikować informacji, jeżeli osoba udzielająca jej zastrzega to ze względu na tajemnicę zawodową”.

6) **Ustawie o Państwowej Inspekcji Sanitarnej**²⁸:

a) Art. 29a – „Uzyskane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w trakcie kontroli informacje, dokumenty i inne dane zawierające tajemnicę prawnie chronioną kontrolowanego nie mogą być przekazywane innym organom ani ujawniane, jeżeli nie jest to konieczne ze względu na ochronę życia lub zdrowia człowieka, z wyłączeniem żądania sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem”.

7) **Ustawie o rybactwie śródlądowym**²⁹:

a) Art. 23 pkt 8 lit. c – W czasie wykonywania czynności służbowych strażnik Państwowej Straży Rybackiej jest uprawniony do wstępu i wjazdu na „wały przeciwpowodziowe, śluzy, tamy, na teren elektrowni, młynów i tartaków wodnych, przepompowni oraz innych urządzeń piętrzących wodę z wyjątkiem terenów i obiektów Sił Zbrojnych, Straży Granicznej i Policji oraz innych, których szczególne przeznaczenie stanowi informacje niejawne o klauzuli tajności: «tajne» lub «ściśle tajne»”.

---

²⁶ Ustawa z dnia 16 września 1982 r o pracownikach urzędów państwowych. (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn. zm.).

²⁷ Ustawa z 26 stycznia 1984 r. o prawie prasowym (Dz. U. z 1984 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).

²⁸ Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 122, poz. 851 z późn. zm.).

²⁹ Ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r o rybactwie śródlądowym. (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471.).

8) **Ustawie o prokuraturze**³⁰:

a) Art. 45 ust. 4 – Przy powołaniu prokurator składa ślubowanie wobec Prokuratora Generalnego „(...) obowiązki mojego urzędu wypełniać sumiennie, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”;

b) Art. 49a ust. 5 – Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że prokurator, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba uprawniona do odebrania takiego oświadczenia może je ujawnić, mimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat;

c) Art. 77 ust. 1a – „W celu ograniczenia kręgu osób podejrzanych o popełnienie przewinienia zawierającego znamiona przestępstwa ujawnienia informacji z postępowania karnego stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» rzecznik dyscyplinarny, w trakcie wstępnego wyjaśniania okoliczności, o których mowa w ust.1, może polecić biegłemu zastosowanie wobec prokuratora mającego dostęp do tych informacji, za jego zgodą, środków technicznych mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu tej osoby”.

9) **Ustawie o Rzeczniku Praw Obywatelskich**³¹:

a) Art. 4 – Przed przystąpieniem do wykonywania obowiązków Rzecznik składa przed Sejmem ślubowanie: „Ślubuję uroczyście, że przy wykonywaniu powierzonych mi obowiązków Rzecznika Praw Obywatelskich dochowam wierności Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (...), że będę strzec godności powierzonego mi stanowiska oraz dochowam tajemnicy prawnie chronionej”;

---

³⁰ Ustawa z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 z późn. zm.).

³¹ Ustawa z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich, (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.).

b) Art. 13 ust. 2 – „W sprawach stanowiących informację niejawną o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» udzielanie informacji i umożliwienie Rzecznikowi wglądu do akt następuje na zasadach i w trybie określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych”.

10) Ustawie o Policji³²:

a) Art. 14 ust. 5 – Administrator danych osobowych, o którym mowa w ustawie z 29 sierpnia 1997 r., jest obowiązany udostępnić funkcjonariuszowi Policji dane osobowe, na podstawie imiennego upoważnienia Komendanta Głównego Policji, komendantów wojewódzkich Policji lub uprawnionego policjanta, okazanego przez policjanta wraz z legitymacją służbową. Fakt udostępnienia tych danych podlega zaś ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;

b) Art. 17 ust. 1 pkt 8 – W celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe, jeżeli inne środki okazały się niewystarczające, funkcjonariusz Policji ma prawo użycia broni palnej;

c) Art. 27 ust. 1 – Przed podjęciem służby policjant składa ślubowanie „(...) ślubuję służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywateli (...) Ślubuję strzec tajemnic związanych ze służbą, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”;

d) Art. 62 ust. 5 – Informacje zawarte w oświadczeniu funkcjonariusza o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”;

e) Art. 132 w ust. 3 pkt 9 – Utrata przez funkcjonariusza materiału zawierającego informacje niejawne jest naruszeniem dyscypliny służbowej.

11) Ustawie o Straży Granicznej³³:

---

³² Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.).

a) Art. 9 ust. 1b – Administrator danych osobowych, o którym mowa w ustawie z 29 sierpnia 1997 r. udostępnia funkcjonariuszowi SG posiadane dane na podstawie imiennego upoważnienia Komendanta Głównego Straży Granicznej, komendanta oddziału Straży Granicznej lub upoważnionego funkcjonariusza, okazanego przez funkcjonariusza wraz z legitymacją służbową. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy o ochronie informacji niejawnych;

b) Art. 24 ust. 1 pkt 9 – Jeżeli środki przymusu bezpośredniego zastosowane w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe okazały się niewystarczające, funkcjonariusz SG ma prawo użycia broni palnej;

c) Art. 33 ust. 1 – Przed podjęciem służby funkcjonariusz Straży Granicznej składa ślubowanie „(...) Ślubuję stać nieugięte na straży niepodległości i suwerenności oraz strzec nienaruszalności granicy państwowej (...) Ślubuję ściśle przestrzegać zasad Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i obowiązującego porządku prawnego oraz ofiarnie i sumiennie wykonywać powierzone mi zadania, przestrzegać dyscypliny służbowej, wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych, dochować tajemnic związanych ze służbą, strzec dobrego imienia służby, honoru i godności, a także przestrzegać zasad etyki funkcjonariusza Straży Granicznej”;

d) Art. 91a ust. 5 – Informacje zawarte w oświadczeniu funkcjonariusza SG o stanie majątkowym, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”.

12) Ustawie o Inspekcji Ochrony Środowiska³⁴:

a) Art. 10 – „Kierownik kontrolowanej jednostki organizacyjnej oraz kontrolowana osoba fizyczna, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o zakwaterowaniu sił zbrojnych, obowiązani są

---

³³ Ustawa z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 z późn. zm.).

³⁴ Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.).

umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli, w szczególności umożliwić dokonanie kontroli przestrzegania wymagań ochrony środowiska”.

13) **Ustawie o radiofonii i telewizji**³⁵:

a) Art. 36 ust. 2 pkt 1 – Nie udziela się koncesji, jeżeli rozpowszechnianie programu przez wnioskodawcę mogłoby spowodować zagrożenie interesów kultury narodowej, dobrych obyczajów i wychowania, bezpieczeństwa i obronności państwa oraz zagrożenie dla bezpieczeństwa informacji niejawnych.

14) **Ustawie o Najwyższej Izbie Kontroli**³⁶:

a) Art. 30 ust. 4 – „Kontrolę spraw lub dokumentów zakwalifikowanych jako «ściśle tajne» przeprowadza się na podstawie legitymacji służbowej i odrębnego upoważnienia wydanego przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli”;

b) Art. 40 ust. 2 pkt 1 – Odmowa udzielenia kontrolerowi wyjaśnień może mieć miejsce jedynie w przypadku, gdy wyjaśnienia mają dotyczyć tajemnicy prawnie chronionej, a kontroler nie posiada właściwego upoważnienia;

c) Art. 44 ust. 1 – „Osoba obowiązana do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «zastrzeżone» lub «poufne» może być przesłuchana w charakterze świadka co do okoliczności, których dotyczy ten obowiązek”;

(a) ust. 2 – „Osoba obowiązana do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» może być przesłuchana w charakterze świadka co do okoliczności, których dotyczy ten obowiązek, tylko po zwolnieniu od obowiązku zachowania tajemnicy, udzielonym na piśmie przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli”.

15) **Ustawie o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**³⁷:

---

³⁵ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.).

³⁶ Ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 z późn. zm.).

a) Art. 20d ust. 2 pkt 2 lit. b – Kontrolujący działalność Wojskowej Agencji Mieszkaniowej ma prawo wglądu do wszelkich dokumentów związanych z działalnością Agencji, pobierania oraz zabezpieczania dokumentów i innych materiałów, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;

b) Art. 20j ust. 2 pkt 1 – Odmowa złożenia kontrolującemu wyjaśnień może nastąpić jedynie w przypadkach gdy wyjaśnienia mają dotyczyć tajemnicy prawnie chronionej, a kontroler nie posiada właściwego upoważnienia.

16) Ustawie o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników³⁸:

a) Art. 22 ust. 3 – „Minister Finansów może, w drodze rozporządzenia, ze względu na ochronę informacji niejawnych, uregulować odrębnie tryb nadawania numerów identyfikacji podatkowej oraz warunki posługiwania się tymi numerami.”

17) Ustawie o wykonywaniu mandatu posła i senatora³⁹:

a) Art. 19 ust. 1 – W wykonywaniu mandatu poseł lub senator ma prawo, jeżeli nie narusza to dóbr osobistych innych osób, do uzyskiwania informacji i materiałów, wstępu do pomieszczeń, w których znajdują się te informacje i materiały, oraz wglądu w działalność organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a także spółek z udziałem Skarbu Państwa oraz zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych, z zachowaniem przepisów o tajemnicy prawnie chronionej;

(a) ust. 2 – „Zasady i tryb udostępniania posłom i senatorom informacji niejawnych określają przepisy o ochronie informacji niejawnych.”

18) Ustawie o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funk-

---

³⁷ Ustawa z dnia 22 czerwca 1995 r. o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398 z późn. zm.).

³⁸ Ustawa z dnia 13 grudnia 2004 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681 z późn. zm.).

³⁹ Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199 z późn. zm.).

cjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra⁴⁰:

a) Art. 9 ust. 1 – „Minister właściwy do spraw wewnętrznych może zezwalać pracownikom, policjantom, strażakom, funkcjonariuszom Straży Granicznej lub funkcjonariuszom Biura Ochrony Rządu na udzielenie wiadomości stanowiącej informację niejawną o określonej osobie lub instytucji. Zezwolenie to nie może jednak dotyczyć informacji uzyskanych w czasie wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych.”

19) Ustawie o komercjalizacji i prywatyzacji⁴¹:

a) Art. 62 ust. 1 – Informacje uzyskane przy opracowaniu stanu prawnego i majątku przedsiębiorstwa stanowią tajemnicę podlegającą ochronie na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

20) Kodeksie postępowania karnego⁴²:

a) Art. 156 § 4 – „Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne», przeglądanie akt, sporządzanie odpisów i kserokopii odbywa się z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd”.

b) Art. 179 § 1 – „Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony”;

c) Art. 180 § 1 – „Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «zastrzeżone» lub «poufne» lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić

---

⁴⁰ Ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. z 1996 r. Nr 106, poz. 491, z późn. zm.).

⁴¹ Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 z późn. zm.).

⁴² Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).

zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd lub prokurator zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej”;

d) Art. 184 § 1 – „Jeżeli zachodzi uzasadniona obawa niebezpieczeństwa dla życia, zdrowia, wolności albo mienia w znacznych rozmiarach świadka lub osoby dla niego najbliższej, sąd, a w postępowaniu przygotowawczym prokurator, może wydać postanowienie o zachowaniu w tajemnicy okoliczności umożliwiających ujawnienie tożsamości świadka, w tym danych osobowych, jeżeli nie mają one znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie. Postępowanie w tym zakresie toczy się bez udziału stron i objęte jest tajemnicą jako informacja niejawna o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”;

(a) § 5 – „Na postanowienie w sprawie zachowania w tajemnicy okoliczności, o których mowa w § 1, świadkowi i oskarżonemu, a w postępowaniu przed sądem także prokuratorowi, przysługuje w terminie 3 dni zażalenie. Zażalenie na postanowienie prokuratora rozpoznaje sąd właściwy do rozpoznania sprawy. Postępowanie dotyczące zażalenia toczy się bez udziału stron i jest objęte tajemnicą jako informacja niejawna o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”;

e) Art. 225 § 1 – Jeżeli kierownik instytucji państwowej lub samorządowej albo też osoba, u której dokonano zatrzymania rzeczy lub u której przeprowadza się przeszukanie, oświadczy, że wydane lub znalezione przy przeszukaniu pismo lub inny dokument zawiera informacje niejawne lub wiadomości objęte tajemnicą zawodową lub inną tajemnicą prawnie chronioną albo ma charakter osobisty, organ przeprowadzający czynność przekazuje niezwłocznie pismo lub inny dokument bez jego odczytania prokuratorowi lub sądowi w i opakowaniu;

(a) § 2 – „Tryb wskazany w § 1 nie obowiązuje w stosunku do pism lub innych dokumentów, które zawierają informacje niejawne o klauzuli «zastrzeżone» lub «poufne» albo dotyczą tajemnicy zawodowej lub innej tajemnicy prawnie chronionej, jeżeli ich posiadaczem jest osoba podejrzana o popełnienie przestępstwa, ani w stosunku do pism lub innych dokumen-

tów o charakterze osobistym, których jest ona posiadaczem, autorem lub adresatem”;

f) Art. 226 – „W kwestii wykorzystania dokumentów zawierających informacje niejawne lub tajemnicę zawodową, jako dowodów w postępowaniu karnym, stosuje się odpowiednio zakazy i ograniczenia określone w art. 178-181. Jednakże w postępowaniu przygotowawczym o wykorzystaniu, jako dowodów, dokumentów zawierających tajemnicę lekarską decyduje prokurator”;

g) Art. 237 § 3 pkt 10 – „Kontrola i utrwalanie treści rozmów telefonicznych są dopuszczalne tylko wtedy, gdy toczące się postępowanie lub uzasadniona obawa popełnienia nowego przestępstwa dotyczy szpiegostwa lub ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”;

h) Art. 338 § 3 – „Jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli «tajne» lub «ściśle tajne», oskarżonemu doręcza się odpis aktu oskarżenia bez uzasadnienia. Uzasadnienie aktu oskarżenia udostępnia się jednak z zachowaniem rygorów określonych przez prezesa sądu lub sąd”;

i) Art. 361 § 2 – Przepisu § 1, mówiącego o obecności na rozprawie osób nie biorących udziału w postępowaniu, nie stosuje się, jeżeli zachodzi obawa ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”;

j) Art. 448 § 2 – „W wypadku wniesienia apelacji przez prokuratora, obrońcę lub pełnomocnika dołącza się do zawiadomienia odpis apelacji strony przeciwnej, chyba że w sprawie była wyłączona jawność rozprawy ze względu na ochronę informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”.

21) **Kodeksie karnym wykonawczym**⁴³:

a) Art. 11.1 – „Sąd, kierując orzeczenie do wykonania, przesyła jego odpis lub wyciąg, ze wzmianką o wykonalności, a w wypadku orzeczenia prawomocnego – z datą jego uprawomocnienia się, odpowiedniemu orga-

---

⁴³ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. z 1997 r. Nr 90, poz. 557 z późn. zm.).

nowi powołanemu do wykonywania orzeczenia. Sąd przesyła dyrektorowi zakładu karnego lub aresztu śledczego orzeczenie wraz z uzasadnieniem, jeżeli zostało sporządzone i nie zawiera informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne», oraz dane zawierające imię, nazwisko i adres pokrzywdzonego”.

22) **Ustawie – Prawo o ruchu drogowym**⁴⁴:

a) Art. 73 ust. 3a – „Producent blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także starostowie przekazują odpłatnie wojewodzie mazowieckiemu odpowiednio: blankiety dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji pojazdów, a także zalegalizowane tablice rejestracyjne niezbędne do rejestracji (...) Informacje dotyczące przekazanych blankietów dowodów rejestracyjnych, pozwoleń czasowych, nalepek kontrolnych i innych dokumentów wymaganych do rejestracji oraz tablic rejestracyjnych podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”.

23) **Ustawie o świadku koronnym**⁴⁵:

a) Art. 23 – Zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych ochronie podlegają: treść zeznań świadka (do chwili uprawomocnienia się postanowienia sądu o dopuszczeniu dowodu z zeznań świadka) oraz okoliczności i zakres ochrony lub pomocy świadkowi.

24) **Ustawie o Trybunale Konstytucyjnym**⁴⁶:

a) Art. 23 ust. 1 – „Rozprawy Trybunału są jawne, jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej. Przewodniczący składu orzekającego może wyłączyć jawność ze względu na bezpieczeństwo państwa lub ochronę informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”;

---

⁴⁴ Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).

⁴⁵ Ustawa z dnia o świadku koronnym (Dz. U. z 2007 r. Nr 36, poz. 232, z 2009 r.; Nr 178, poz. 1375 oraz z 2010 r. Nr 127, poz. 857).

⁴⁶ Ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. z 1997 r. Nr 102, poz. 643 z późn. zm.).

(a) ust. 2. – Sędziowie Trybunału są upoważnieni do dostępu do informacji niejawnych związanych z rozpoznawaną przez Trybunał sprawą;

(b) ust. 3. – „Świadek lub biegły może być przesłuchany co do okoliczności stanowiących informację niejawną o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» po zwolnieniu przez uprawniony organ od obowiązku zachowania tajemnicy. Odmowa zgody może być uzasadniona jedynie ważnym interesem państwa”;

(c) ust. 4. Świadek lub biegły nie korzysta z prawa odmowy złożenia zeznań, jeżeli Trybunał uzna taką odmowę za nieuzasadnioną.

25) **Ustawie – Prawo o ustroju sądów wojskowych**⁴⁷:

a) Art. 28 § 5 – Informacje zawarte w oświadczeniu sędziego o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że sędzia, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach podmiot uprawniony do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat.

26) **Ustawie o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne**⁴⁸:

a) Art. 8 ust. 5 – Informacje zawarte w oświadczeniu złożonym przez osobę o działalności gospodarczej małżonka, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”;

b) Art. 10 ust. 3 – „Informacje zawarte w oświadczeniu osoby pełniącej funkcje publiczne o stanie majątkowym, stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności «zastrzeżone» określonej w przepisach o ochronie in-

---

⁴⁷ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676 z późn. zm.).

⁴⁸ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584; z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 178, poz. 1375.).

formacji niejawnych, chyba że osoba, która złożyła oświadczenie, wyraziła pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osoba uprawniona do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie. Oświadczenie przechowuje się przez 6 lat”.

27) Ustawie o ochronie osób i mienia⁴⁹:

a) Art. 35a – Pracownik ochrony, któremu mają być powierzone zadania pełnomocnika ochrony lub pracownika pionu ochrony, musi dodatkowo spełnić wymagania określone w tej ustawie o ochronie informacji niejawnych.

28) Ustawie o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych⁵⁰:

a) Art. 41a ust. 5 – „Informacje zawarte w oświadczeniu o stanie majątkowym stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności, chyba że osoba, która złożyła oświadczenie, wyraziła pisemną zgodę na ich ujawnienie”.

29) Ustawie – Ordynacja podatkowa⁵¹:

a) Art. 13a – „Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, nadać uprawnienia organów podatkowych: 1) Szefowi Agencji Wywiadu, 2) Szefowi Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, 3) Szefowi Centralnego Biura Antykorupcyjnego, 4) Szefowi Służby Wywiadu Wojskowego, 5) Szefowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego – jeżeli jest to uzasadnione ochroną informacji niejawnych i wymogami bezpieczeństwa państwa”;

b) Art. 82 § 4 – „Informacje o założonych i zlikwidowanych rachunkach bankowych, udzielane władzom państw obcych na podstawie umów o unikaniu podwójnego opodatkowania, oznacza się klauzulą: «Tajemnica

---

⁴⁹ Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.).

⁵⁰ Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189 i Nr 127, poz. 858.).

⁵¹ Ustawa z dnia 14 stycznia 2005 – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).

skarbową», a ich przekazanie następuje w trybie przewidzianym dla dokumentów zawierających informacje niejawne o klauzuli «zastrzeżone»;

c) Art. 179 § 1 – Nie stosuje się prawa wglądu do akt podatkowych, jeśli znajdują się w nich dokumenty zawierające informacje niejawne, a także do innych dokumentów, które organ podatkowy wyłączył z akt sprawy ze względu na interes publiczny;

d) Art. 195 pkt 2 – Świadcami w sprawach podatkowych nie mogą być „osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych na okoliczności objęte tajemnicą, jeżeli nie zostały, w trybie określonym obowiązującymi przepisami, zwolnione od obowiązku zachowania tej tajemnicy”;

e) Art. 296 § 2 – Dokumenty i protokoły zeznań, po ich wykorzystaniu są wyłączane z akt sprawy i przechowywane w kasach pancernych, szafach pancernych lub w urządzeniach służących ochronie informacji niejawnych o klauzuli „poufne”;

f) Art. 297 § 1 – Akta zawierające informacje o stanie kont i obrotach bankowych naczelnicy urzędów skarbowych oraz naczelnicy urzędów celnych udostępniają wyłącznie: ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, innym naczelnikom urzędów skarbowych, urzędów celnych i organom kontroli skarbowej, Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej, sądom i prokuratorowi, Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Prokuratorowi Generalnemu, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służbie Wywiadu Wojskowego, Centralnemu Biuru Antykorupcyjnemu, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służbie Więziennej, Biuru Ochrony Rządu i ich posiadającym pisemne upoważnienie funkcjonariuszom lub żołnierzom w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego.

30) **Ustawie – Prawo bankowe**⁵²:

a) Art. 104 – Bank, osoby w nim zatrudnione oraz osoby za których pośrednictwem bank wykonuje czynności bankowe, są obowiązane zachować

---

⁵² Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. – Prawo handlowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.).

wać tajemnicę bankową, która obejmuje wszystkie informacje dotyczące czynności bankowej, uzyskane w czasie negocjacji i w trakcie zawierania umowy;

b) Art. 105 w ust. 1 w pkt 2 lit. k – „Bank ma obowiązek udzielenia informacji stanowiących informację bankową wyłącznie: 1/ innym bankom i instytucjom kredytowym, 2/ na zasadzie wzajemności innym instytucjom ustawowo upoważnionym do udzielania kredytów, 3/ innym bankom, instytucjom kredytowym lub instytucjom finansowym w zakresie niezbędnym do wykonywania obowiązujących je przepisów 4/ na żądanie Komisji Nadzoru Finansowego, sądu lub prokuratora w związku z toczącym się postępowaniem, Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, prezesa NIK oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich posiadających pisemne upoważnienie funkcjonariuszy lub żołnierzy w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych”;

c) Art. 110 pkt 6 – Bank może pobierać prowizje i opłaty za wykonane czynności bankowe (przygotowanie, sporządzenie i przekazanie informacji), z wyjątkiem: sądu i prokuratora, Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, prezesa NIK oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu w związku z postępowaniami sprawdzającymi prowadzonymi na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

31) **Ustawie o ochronie danych osobowych**⁵³:

a) Art. 30 pkt 1 – Administrator danych odmawia udostępnienia danych ze zbioru, jeżeli spowodowałoby to ujawnienie wiadomości zawierających informacje niejawne;

---

⁵³ Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.).

b) Art. 32 ust.1 pkt 4 – Każdej osobie przysługuje prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą oraz uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej;

c) Art. 43 w ust.1 pkt 1 – Z obowiązku rejestracji zbioru danych zwolnieni są administratorzy danych zawierających informacje niejawne.

32) **Ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych**⁵⁴:

a) Art. 79 ust.1 – Indywidualne dane zawarte na kontach ubezpieczonych i kontach płatników składek, a także w rejestrach prowadzonych przez Zakład oraz dane źródłowe będące podstawą zapisów na tych kontach i w rejestrach stanowią tajemnicę prawnie chronioną Zakładu. Do przestrzegania tej tajemnicy obowiązani są: 1/ pracownicy Zakładu; 2/ członkowie Rady Nadzorczej Zakładu;

(a) ust. 2 – Powyższy przepis stosuje się również do indywidualnych danych osób, przetwarzanych w Zakładzie, w zakresie przyznawania, ustalania i wypłaty świadczeń z ubezpieczeń społecznych, a także świadczeń finansowych z budżetu państwa oraz o dokonanych wypłatach, w związku z realizacją zadań zleconych Zakładowi na podstawie odrębnych przepisów.

33) **Ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu**⁵⁵:

a) Art. 11 ust. 2b – „Na stanowisko Prezesa Instytutu Pamięci nie może być powołana również osoba, której działalność związana z dostępem do informacji niejawnych lub objęta ochroną jako informacja niejawna uniemożliwia szczegółowe przedstawienie informacji o przebiegu swojej służby, pracy lub współpracy”;

---

⁵⁴ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668.).

⁵⁵ Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424. z późn. zm.).

b) Art. 22. ust. 1 – „Prezes Instytutu Pamięci może, w szczególnie uzasadnionych wypadkach, zezwolić na ujawnienie wiadomości stanowiącej informację niejawną oraz na udostępnienie dokumentów lub materiałów zawierających informacje niejawne określonej osobie lub instytucji, jeżeli zachowanie tajemnicy uniemożliwiłoby wykonanie wskazanych w ustawie zadań Instytutu Pamięci”;

(a) ust. 2 – „W odniesieniu do dokumentów przekazanych do archiwum Instytutu Pamięci, Prezesowi Instytutu Pamięci przysługują uprawnienia określone w art. 6 ust. 7 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych”;

b) Art. 39 ust. 1 – „Odpowiednio Szef Agencji Bezpieczeństwa i szef Agencji Wywiadu lub Minister Obrony Narodowej może zastrzec na określony czas, że do określonych dokumentów nie może mieć dostępu żadna inna osoba, poza wyznaczonymi przez nich pełnomocnikami”;

(a) ust. 4 – „Zastrzeżenie podlega ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”.

34) **Ustawie. o pracownikach sądów i prokuratury**⁵⁶:

a) Art. 6 pkt 3 – „Urzędnik obowiązany jest dochowywać tajemnicy prawnie chronionej”.

35) **Ustawie o sejmowej komisji śledczej**⁵⁷:

a) Art. 11e ust. 1 – „Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu ich od obowiązku zachowania tajemnicy przez właściwy organ”;

b) Art. 11f – Osoby obowiązane do zachowania tajemnicy prawnie chronionej innej niż informacje niejawne o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne” mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga

---

⁵⁶ Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądu prokuratury (Dz. U. z 2007 r. Nr 162, poz. 1125 z późn. zm.).

⁵⁷ Ustawa z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1218.).

się ten obowiązek, chyba że komisja zwolni je od obowiązku zachowania tajemnicy;

c) Art. 11h ust. 2 – Wiadomości uzyskane w toku przesłuchań, o których mowa stanowią tajemnicę prawnie chronioną.

36) Ustawie o własności przemysłowej⁵⁸:

a) Art. 57 ust. 1 – „Wynalazek tajny stanowi tajemnicę prawnie chronioną”;

b) Art. 266 ust. 2 pkt 6 – Ekspertem może być osoba posiadająca odpowiednie do zakresu zadań poświadczenie bezpieczeństwa upoważniające do dostępu do informacji niejawnych, wydane na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;

c) Art. 268 ust. 4 – Przy powołaniu ekspert składa ślubowanie wobec Prezesa Urzędu Patentowego „(...) dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”;

d) Art. 270 w ust. 1 pkt 4 – Ekspert jest obowiązany dochowywać tajemnicy prawnie chronionej.

37) Ustawie o giełdach towarowych⁵⁹:

38) Art. 54 w ust. 1 pkt 6 – „Informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawnione wyłącznie na żądanie: a/ sądu lub prokuratora, b/Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, c/ prezesa Najwyższej Izby Kontroli d/ biegłego rewidenta upoważnionego do kontroli finansowej oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych”.

---

⁵⁸ Ustawa z dnia 30 stycznia 2000 r. o własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.).

⁵⁹ Ustawa z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284 i Nr 81, poz. 530.).

39) Ustawie o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁶⁰:

a) Art. 22 ust. 1 – „Na żądanie kontrolera instytucje obowiązane są zobowiązane do przedkładania wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w art. 21 ust. 1, z wyłączeniem dokumentów i materiałów zawierających informacje niejawnę”;

b) Art. 29 – Do ujawnienia Generalnemu Inspektorowi wszelkich informacji w trybie i zakresie przewidzianym ustawą nie stosuje się przepisów ograniczających udostępnianie danych objętych tajemnicą, z wyjątkiem informacji niejawnych.

40) Ustawie o Inspekcji Handlowej⁶¹:

a) Art. 16 ust. 5 – „Uzyskane w trakcie kontroli informacje dotyczące stosowanej przez kontrolowanego technologii lub stanowiące tajemnicę handlową są prawnie chronione; nie dotyczy to informacji, których ujawnienie jest niezbędne ze względu na konieczność usunięcia zagrożeń związanych z produktem lub usługą”.

41) Ustawie o żegludze śródlądowej⁶²:

a) Art. 47b – Informacje z systemu usług rzecznych „RIS”, w zakresie bezpieczeństwa, i wydajności transportu rzeczного, podlegają ochronie zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych.

42) Ustawie o Biurze Ochrony Rządu⁶³:

a) Art. 22 – Przed podjęciem służby funkcjonariusz BOR składa ślubowanie „(...) ofiarnie i sumiennie wykonywać powierzone mi obowiązki, przestrzegać dyscypliny służbowej, wykonywać polecenia przełożonych,

---

⁶⁰ Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276.).

⁶¹ Ustawa z dnia 1 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219.).

⁶² Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857 z późn. zm.).

⁶³ Ustawa z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.).

dochować tajemnic związanych ze służbą, strzec dobrego imienia służby, honoru i godności”;

b) Art. 25a – „Funkcjonariusza zwalnia się ze stanowiska służbowego i przenosi do dyspozycji Szefa BOR w przypadku odmowy wydania mu poświadczenia bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych;

c) Art. 35 ust. 1 pkt 8 – Funkcjonariusza BOR zwalnia się ze służby prawomocnej odmowy wydania poświadczenia bezpieczeństwa zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

43) Ustawie o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz o zniszczeniu jej zapasów⁶⁴:

a) Art. 22 – Informacje uzyskane w związku z realizacją postanowień Konwencji, oznaczone klauzulą *OPCW restricted*, podlegają ochronie i są udostępniane na 1. zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych, dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”. 2. Informacje uzyskane w związku z realizacją postanowień Konwencji, oznaczone klauzulą *OPCW protected*, podlegają ochronie i są udostępniane na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „poufne”. 3. Informacje uzyskane w związku z realizacją postanowień Konwencji, oznaczone klauzulą *OPCW highly protected*, podlegają ochronie i są udostępniane na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne”. 4. „Informacje uzyskane od podmiotów i przedsiębiorców, o których mowa w art. 2, w związku z obowiązkiem ustanowionym w art. 14, oraz oznaczone odpowiednimi klauzulami, podlegają ochronie i są udostępniane na zasadach określonych w przepisach, o których mowa w ust. 1, odpowiednio do przyznanej klauzuli tajności”.

---

⁶⁴ Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2001 r. Nr 76, poz. 812).

44) **Ustawie o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych**⁶⁵:

a) Art. 6 pkt 4 – „Do zadań Komendanta Głównego Policji, będącego Szefem Krajowego Centrum informacji Kryminalnych należy w szczególności 1/ gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji kryminalnych (...) 4/ zapewnienie bezpieczeństwa gromadzonym i przetwarzanym w Centrum informacjom kryminalnym, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (...) oraz przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie danych osobowych”;

b) Art. 16 ust. 1 – Informacje kryminalne gromadzone, przetwarzane i przekazywane podlegają ochronie określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych;

c) Art. 40 ust. 2 – Przekazanie informacji za granicę do kraju, który nie daje gwarancji ich ochrony, „co najmniej takie, jakie obowiązują na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”, może nastąpić jedynie po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zagranicznych oraz krajowej władzy bezpieczeństwa.

45) **Ustawie – Prawo wodne**⁶⁶:

a) Art. 158 – „Kontrolowany, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych oraz o zakwaterowaniu sił zbrojnych, jest obowiązany umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli, w szczególności umożliwić dokonanie czynności, o których mowa w art. 157 ust. 2”.

46) **Ustawie o kuratorach sądowych**⁶⁷:

a) Art. 74 – Przed podjęciem obowiązków aplikant kuratorski składa ślubowanie wobec prezesa sądu okręgowego i kuratora okręgowego „(...) sumiennie wypełniać obowiązki aplikanta kuratorskiego,

---

⁶⁵ Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 153).

⁶⁶ Ustawa z dnia 3 czerwca 2005 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.).

⁶⁷ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy prawnie chronionej”.

47) Ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych⁶⁸:

a) Art. 66 – Przy powołaniu sędziego składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „(...) obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”;

b) Art. 85 § 4 – Wobec osoby pełniącej urząd na stanowisku sędziego, postępowania sprawdzającego przewidzianego w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych nie przeprowadza się. Przed przystąpieniem do pełnienia obowiązków sędziego zapoznaje się z przepisami o ochronie informacji niejawnych i składa oświadczenie o znajomości tych przepisów, a informacje niejawne mogą być udostępnione sędziemu tylko w zakresie niezbędnym do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, pełnienia powierzonej funkcji lub wykonywania powierzonych czynności;

c) Art. 87 § 6 – Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym sędziego stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone”, określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że sędziemu, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. „W szczególnie uzasadnionych przypadkach podmiot uprawniony, zgodnie z § 2 lub § 4, do odebrania oświadczenia może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie”;

d) Art. 150 § 4 – Przed podjęciem pracy referendarz sądowy składa ślubowanie wobec prezesa sądu okręgowego „(...) sumiennie i starannie wykonywać obowiązki urzędowe, przestrzegać prawa, kierować się zasadami godności i uczciwości oraz dochować tajemnicy prawnie chronionej”.

48) Ustawie – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁶⁹:

---

⁶⁸ Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.).

a) Art. 41 § 2 – „Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» mogą być przesłuchane co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, tylko po zwolnieniu tych osób od obowiązku zachowania tajemnicy przez uprawniony organ przełożony”;

b) § 3 – „Osoby obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «zastrzeżone» lub «poufne» lub tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji mogą odmówić zeznań co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd zwolni te osoby od obowiązku zachowania tajemnicy, jeżeli ustawy szczególne nie stanowią inaczej. Na postanowienie sądu służy zażalenie”;

c) Art. 70 § 3 – „W razie wyłączenia jawności na rozprawie mogą być obecni, poza osobami biorącymi udział w postępowaniu, po jednej osobie wskazanej przez każdą ze stron, chyba że zachodzi obawa ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne». Sąd może zezwolić poszczególnym osobom na obecność na rozprawie prowadzonej z wyłączeniem jawności”.

49) Ustawie o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych⁷⁰:

a) Art. 29 ust. 6 – „Żandarmeria Wojskowa w celu realizacji ustawowych zadań może korzystać z informacji o osobie, w tym danych osobowych uzyskanych przez uprawnione organy, służby i instytucje państwowe w wyniku wykonywania czynności operacyjno-rozpoznawczych lub prowadzenia kontroli operacyjnej, oraz przetwarzać je w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą. Administrator danych, o których mowa w ust. 2, jest obowiązany udostępnić dane na podstawie imiennego upoważnienia Komendanta Głównego Żandarmerii Wojskowej lub komendanta oddziału Żandarmerii Wojskowej okazanego przez żołnierza Żandarmerii

---

⁶⁹ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 z późn. zm.).

⁷⁰ Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 z późn. zm.).

Wojskowej, wraz z legitymacją służbową. Fakt udostępnienia tych danych podlega ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych”;

b) Art. 31 w ust. 1 pkt 13 – Przy wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych, w celu zapobieżenia, wykrycia, ustalenia sprawców oraz uzyskania i utrwalenia dowodów, „bezprawnego ujawnienia lub wykorzystania informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» i «ściśle tajne» (...) sąd okręgowy, może w drodze postanowienia, zarządzić kontrolę operacyjną”;

c) Art. 36 ust. 3 – „W razie odmowy zwolnienia żołnierza Żandarmerii Wojskowej lub osoby udzielającej mu pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» w związku z postępowaniem karnym albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów zawierających informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne», pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym w sprawie o przestępstwo przeciwko pokojowi lub ludzkości, przestępstwo wojenne, przestępstwo przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej, przestępstwo zamachu terrorystycznego albo też przestępstwo zabójstwa lub spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, którego następstwem była śmierć człowieka, Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» żołnierza Żandarmerii Wojskowej albo udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne”;

(a) ust. 4 – Dane o osobie, o której mowa, mogą być ujawnione na żądanie prokuratora również w razie uzasadnionego podejrzenia, że popełniła ona przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykony-

waniem czynności operacyjno-rozpoznawczych. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest zobowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji;

d) Art. 39 – „Ujawnienie danych o osobie, co do której zachodzi uzasadnione podejrzenie, że popełniła przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w związku z wykonywaniem przez tę osobę czynności operacyjno-rozpoznawczych, może nastąpić tylko na żądanie prokuratora lub sądu. W takim przypadku Minister Obrony Narodowej przedstawia żądane wyjaśnienia i materiały Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do zapewnienia prawidłowości postępowania karnego, Minister Obrony Narodowej jest obowiązany zwolnić od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» żołnierza Żandarmerii Wojskowej i udostępnić żądane wyjaśnienia i materiały zawierające informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne»”;

e) Art. 43 w ust. 1 pkt 8 – „w celu odparcia bezpośredniego i gwałtownego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne albo środki pieniężne lub inne przedmioty wartościowe”, gdy środki przymusu bezpośredniego okazały się niewystarczające, żołnierze ŻW mają prawo użycia broni palnej .

50) **Ustawie o dostępie do informacji publicznej**⁷¹:

a) Art. 22 ust. 1 – „Podmiotowi, któremu odmówiono prawa dostępu do informacji publicznej ze względu na wyłączenie jej jawności z powołaniem się na ochronę danych osobowych, prawo do prywatności oraz tajemnicę inną niż informacja niejawna, tajemnica skarbowa lub tajemnica staty-

---

⁷¹ Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).

styczna, przysługuje prawo wniesienia powództwa do sądu powszechnego o udostępnienie takiej informacji”.

51) Ustawie o podpisie elektronicznym⁷²:

a) Art. 18 ust. 5 – Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Służba Kontrwywiadu Wojskowego, zgodnie z właściwością określoną w przepisach o ochronie informacji niejawnych, dokonują oceny przydatności urządzeń, do ochrony informacji niejawnych i wydają stosowne certyfikaty bezpieczeństwa;

52) Ustawie o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu⁷³:

a) Art. 5 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 – Obok zadań związanych z rozpoznawaniem, zapobieganiem i zwalczaniem zagrożeń godzących w bezpieczeństwo, suwerenność i międzynarodową pozycję, niepodległość i nienaruszalność jego terytorium, do zadań ABW należy również rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw „a) szpiegostwa, terroryzmu, bezprawnego ujawnienia lub wykorzystania informacji niejawnych i innych przestępstw godzących w bezpieczeństwo państwa”, oraz „realizowanie, w granicach swojej właściwości, zadań związanych z ochroną informacji niejawnych oraz wykonywanie funkcji krajowej władzy bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych w stosunkach międzynarodowych”;

b) Art. 9 ust. 4 – „Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojej właściwości, określają w drodze zarządzeń, stanowiące informacje niejawne szczegółowe zasady tworzenia funduszu operacyjnego i gospodarowania tym funduszem”;

c) Art. 12 ust. 1 – Do zadań Kolegium do Spraw Służb Specjalnych należy m.in. formułowanie ocen i wyrażanie opinii w sprawach „zagrożeń o zasięgu ogólnokrajowym w zakresie ochrony informacji niejawnych, nią w

---

⁷² Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 z późn. zm.).

⁷³ Ustawa z dnia 9 lutego 2010 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154.).

sytuacji zagrożenia o zasięgu ogólnokrajowym, powstałej informacji niejawnych, oraz dokonywanie oceny skutków informacji”;

(a) ust. 4 – Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej może delegować swojego przedstawiciela do udziału w posiedzeniach Kolegium, spełniającego wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;

(b) ust. 6: „Sekretarza Kolegium powołuje, spośród osób spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności «ściśle tajne», i odwołuje Prezes Rady Ministrów”;

d) Art. 15 pkt 5 – Szefem ABW i Szefem AW może być, która m.in. „spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności «ściśle tajne»”;

e) Art. 26 w ust.1 pkt 8 – „w celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe”, gdy środki przymusu bezpośredniego są niewystarczające, funkcjonariusz ABW ma prawo użycia broni palnej;

f) Art. 39 ust. 6 – „W razie odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o przestępstwo określone w art. 105 § 1 Kodeksu karnego lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef ABW albo Szef AW przedstawia żądane materiały oraz wyjaśnienie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowo-

ści postępowania karnego, Szef ABW albo Szef AW jest obowiązany zwolnić od zachowania tajemnicy lub udostępnić materiały objęte tajemnicą”;

g) Art. 47 ust. 1 – Przed podjęciem służby funkcjonariusz ABW albo AW składa ślubowanie „(...) służyć wiernie Narodowi, chronić ustanowiony Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej porządek prawny, strzec bezpieczeństwa Państwa i jego obywatele, nawet z narażeniem życia. Wykonując powierzone mi zadania, ślubuję pilnie przestrzegać prawa, dochować wierności konstytucyjnym organom Rzeczypospolitej Polskiej, przestrzegać dyscypliny służbowej oraz wykonywać rozkazy i polecenia przełożonych. Ślubuję strzec tajemnicy prawnie chronionej, honoru, godności i dobrego imienia służby oraz przestrzegać zasad etyki zawodowej”;

h) Art. 116 lit 3 – „Szefowie Agencji, każdy w zakresie swojego działania, określą, w drodze zarządzeń, stanowiące nominacje niejawne, stanowiska służbowe i stopnie etatowe, zaszeregowanie tych stanowisk do grup uposażenia i przypisanych im stopni etatowych”.

53) **Ustawie – Prawo lotnicze**⁷⁴:

a) Art. 58 ust. 2 – Rejestr lotnisk jest jawny, ale dokumenty stanowiące podstawę do dokonania wpisu w rejestrze podlegają ochronie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

54) **Ustawie – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi**⁷⁵:

a) Art. 96 § 1 – „Sąd z urzędu zarządza odbycie całego posiedzenia lub części przy drzwiach zamkniętych, jeżeli publiczne rozpoznanie sprawy zagraża moralności, bezpieczeństwu państwa lub porządkowi publicznemu, a także gdy mogą być ujawnione okoliczności stanowiące informacje niejawne”.

55) **Ustawie o Sądzie Najwyższym**⁷⁶:

---

⁷⁴ Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 z późn. zm.).

⁷⁵ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.).

a) Art. 27 § 1 – Przy powołaniu sędziego Sądu Najwyższego składa ślubowanie wobec Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „(...) stać na straży prawa, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”.

56) Ustawie o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki⁷⁷:

a) Art. 17 ust. 5 – „Obowiązek publikacji nie dotyczy rozprawy habilitacyjnej zawierającej informacje niejawnne”.

57) Ustawie – Prawo pocztowe⁷⁸:

a) Art. 10 ust. 3 – Stwierdzenie, że wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie usług pocztowych nie zagraża obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, następuje po zasięgnięciu opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych lub Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. „Opinia nie wymaga uzasadnienia, jeżeli naruszałoby to przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnnych”;

b) Art. 26 w ust. 2 pkt 4 – Przesyłka pocztowa może być wydana ze skutkiem doręczenia, także „osobie uprawnionej do odbioru przesyłek w urzędzie organu władzy publicznej, o którym mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnnych, jeżeli adresatem przesyłki jest dany organ władzy publicznej”.

58) Ustawie o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych⁷⁹:

---

⁷⁶ Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 z późn. zm.).

⁷⁷ Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2010 r. Nr 96, poz. 620.).

⁷⁸ Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.).

⁷⁹ Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 593, Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745 i Nr 127, poz. 57.).

a) Art. 58 ust. 4 – „Informacje zawarte w oświadczeniu majątkowym żołnierza stanowią tajemnicę prawnie chronioną i podlegają ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności «zastrzeżone» określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych, chyba że żołnierz zawodowy, który złożył oświadczenie, wyraził pisemną zgodę na ich ujawnienie. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Minister Obrony Narodowej może je ujawnić pomimo braku zgody składającego oświadczenie”;

b) Art. 59 ust. 2 – Dowódca jednostki wojskowej może zakazać żołnierzowi zawodowemu wyjazdu za granicę w celach niezwiązanych z zawodową służbą wojskową, jeżeli wymaga tego względ na przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, albo istotne sprawy organizacyjne;

c) Art. 107 ust.3 – Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2, może być przez Ministra Obrony Narodowej zawieszane lub cofnięte, jeżeli wymagają tego względy ochrony informacji niejawnych oraz potrzeby Sił Zbrojnych.

59) Ustawie – Prawo zamówień publicznych⁸⁰:

a) Art. 4 pkt 5 – Ustawy o której mowa, nie stosuje się m.in. do „zamówień zawierających informacje niejawne, jeżeli wymaga tego istotny interes publiczny lub istotny interes państwa”.

60) Ustawie o funduszach inwestycyjnych⁸¹:

a) Art. 280 ust. 1 – Do zachowania tajemnicy zawodowej obowiązani są: 1/ osoby wchodzące w skład organów nadzorczych oraz pracownicy – towarzystwa, depozytariusza, podmiotu prowadzącego rejestr uczestników funduszu, podmiotów pośredniczących w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, innych podmiotów pozostających z towarzystwem lub funduszem w stosunku prawnym, członkowie rady inwestorów oraz osoby upoważnione przez Przewodniczącego Komisji Nadzoru Finansowego;

---

⁸⁰ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.).

⁸¹ Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.).

b) Art. 280 ust. 2 – Tajemnicą zawodową jest tajemnica obejmująca informację uzyskaną w związku z podejmowanymi czynnościami służbowymi w ramach zatrudnienia, stosunku zlecenia lub innego stosunku prawnego, dotyczącą chronionych prawem interesów podmiotu związanego z działalnością funduszu inwestycyjnego;

c) Art. 281 ust. 1 – Informacje stanowiące tajemnicę zawodową mogą być ujawniane wyłącznie na żądanie: 1/ sądu lub prokuratora, 2/ Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, 3/ prezesa Najwyższej Izby Kontroli, 4/ naczelnika, dyrektora i inspektora urzędu kontroli skarbowej, 5/ upoważnionego rewidenta oraz – Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Anty korupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy „w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych”.

61) **Ustawie – Prawo telekomunikacyjne**⁸²:

a) Art. 123 ust. 9 – Jeżeli uzasadnienie odmowy udzielenia rezerwacji częstotliwości, jej zmiana lub cofnięcie albo odmowa wydania pozwolenia radiowego lub jego cofnięcie następuje „ze względu na okoliczności prowadzące do zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, i zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się zawiadomienie, że uzasadnienie takie zostało sporządzone”;

b) Art. 201 ust. 4 i 5 – Jeżeli kontrola wykazała, że działalność telekomunikacyjna podmiotu mogłaby zagrozić obronności, bezpieczeństwu państwa lub bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu, prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej może, w drodze decyzji, zakazać podmiotowi kontrolowanemu wykonywania działalności telekomunikacyjnej, zmienić lub cofnąć rezerwację częstotliwości lub przydział numeracji;

---

⁸² Ustawa z dnia 16 lica 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.).

(a) ust. 6 – Przed wydaniem takiej decyzji prezes UKE zasięga opinii Ministra Obrony Narodowej, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Szefa Agencji Wywiadu, w zakresie ich właściwości. Jeżeli uzasadnienie opinii w powyższej sprawie zawiera informacje niejawne, zamiast uzasadnienia doręcza się „zawiadomienie, że uzasadnienie zostało sporządzone”;

c) Art. 202 ust. 4 – Działania, o których mowa, Prezes UKE może także podejmować „na wniosek organów właściwych w sprawach obronności, bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa i porządku publicznego. Jeżeli uzasadnienia do wniosku tych organów zawierają informacje niejawne, zamiast uzasadnień doręcza się informację, że uzasadnienia takie zostały sporządzone”.

62) **Ustawie o zawodzie tłumacza przysięgłego**⁸³:

a) Art. 7 ust. 1 – Tłumacz przysięgły składa wobec Ministra Sprawiedliwości ślubowanie według następującej roty: „Mając świadomość znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem, przyrzekam uroczyście, że powierzone mi zadania tłumacza przysięgłego będę wykonywać sumiennie i bezstronnie, dochowując tajemnicy prawnie chronionej oraz kierując się w swoim postępowaniu uczciwością i etyką zawodową”.

63) **Ustawie o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych**⁸⁴:

a) Art. 91 ust. 5 – Osoba wezwana w charakterze świadka w sprawie naruszenia dyscypliny finansów publicznych może odmówić udzielenia odpowiedzi na pytania co do okoliczności stanowiących informacje niejawne, chyba, że zostanie zwolniony z obowiązku zachowania tajemnicy w trybie i na zasadach określonych w odrębnych przepisach. „Zwolnienia można odmówić tylko wtedy, gdyby złożenie wyjaśnień lub udzielenie odpowiedzi mogło wyrządzić poważną szkodę państwu”;

---

⁸³ Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 722.).

⁸⁴ Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).

(a) ust. 6 – „Świadek może odmówić odpowiedzi na poszczególne pytania ze względu na obowiązek zachowania tajemnicy związanej z wykonywaniem zawodu lub funkcji, co do okoliczności, na które rozciąga się ten obowiązek, chyba że sąd zwolni go z obowiązku zachowania tajemnicy. Zwolnienie to może dotyczyć wyłącznie okoliczności, która nie może być ustalona przed komisją orzekającą lub w postępowaniu odwoławczym na podstawie innych dowodów”;

b) Art. 96 ust. 3 – „Dokumenty, opinie lub inne informacje, zawierające informacje niejawne, przekazuje się rzecznikowi dyscypliny w trybie i na zasadach określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych tylko w przypadku zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy”;

c) Art. 119 ust. 2 pkt 1 – „Wyłączenie jawności rozprawy przed komisją orzekającą może nastąpić wyłącznie ze względu na bezpieczeństwo państwa lub ochronę informacji niejawnych”.

64) Ustawie o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁸⁵:

a) Art. 25 ust. 2 – Kontrola ponadsektorowych i sektorowych projektów informatycznych oraz działania systemów teleinformatycznych nie może dotyczyć informacji niejawnych lub informacji i danych stanowiących inną tajemnicę prawnie chronioną, zawartych w kontrolowanych systemach teleinformatycznych oraz rejestrach publicznych, jak również prowadzić do ich ujawnienia ani narażać na ujawnienie, z zastrzeżeniem art. 26 ust. 3 pkt 4;

b) Art. 26 w ust. 3 pkt 4 – kontrolę, o której mowa przeprowadzają kontrolerzy posiadający aktualne poświadczenia bezpieczeństwa upoważniające ich do dostępu do informacji niejawnych – w przypadku gdy kontrola ma dotyczyć systemów teleinformatycznych lub rejestrów publicznych zawierających informacje i dane stanowiące informacje niejawne o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej.

65) Ustawie o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów⁸⁶:

---

⁸⁵ Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.).

a) Art. 19 ust. 1 – „Dane osobowe dotyczące potencjalnego dawcy, dawcy, potencjalnego biorcy i biorcy są objęte tajemnicą i podlegają ochronie przewidzianej w przepisach o tajemnicy prawnie chronionej oraz w przepisach dotyczących dokumentacji medycznej prowadzonej przez zakłady opieki zdrowotnej”.

66) Ustawie o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa⁸⁷:

a) Art. 33 – Przed wręczeniem aktu mianowania radca Prokuraturii Generalnej i starszy radca Prokuraturii Generalnej, składają wobec Prezesa Prokuraturii Generalnej ślubowanie „(...) obowiązki swoje wypełniać sumiennie, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”.

67) Ustawie o obrocie instrumentami finansowymi⁸⁸:

a) Art. 147 – Tajemnica zawodowa obejmuje informacje uzyskane przez osobę wymienioną w art. 148 ust. 1, w związku z podejmowanymi czynnościami służbowymi w ramach pozostawania w stosunku pracy, zlecenia lub w innym stosunku prawnym.

b) Art. 148 ust. 1 – Do zachowania tajemnicy zawodowej są obowiązani: 1/ maklerzy i doradcy, 2/ osoby wchodzące w skład statutowych organów finansowych, 3/ osoby pozostające w stosunku pracy, zlecenia lub innym stosunku prawnym, 4/ osoby wchodzące w skład zespołu doradczego, 5/ inne osoby, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów innych ustaw;

c) Art. 149 pkt 7 – „Informacje stanowiące tajemnicę zawodową, są ujawniane wyłącznie na żądanie: sądu lub prokuratora, Generalnego Inspektora Kontroli Skarbowej, prezesa Najwyższej Izby Kontroli, podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Agencji

---

⁸⁶ Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1411 i z 2009 r. Nr 141, poz. 1149.).

⁸⁷ Ustawa z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1417 z późn. zm.).

⁸⁸ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. Nr 183, poz. 1538 z późn. zm.).

Wywiadu, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Granicznej, Służby Więziennej, Biura Ochrony Rządu i ich upoważnionych pisemnie funkcjonariuszy lub żołnierzy – w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia postępowania sprawdzającego na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych”.

68) Ustawie o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym⁸⁹:

a) Art. 6a – „Jeżeli jest to uzasadnione ochroną informacji niejawnych i wymogami bezpieczeństwa państwa, do przyjmowania wniosków, wydawania decyzji określających kwotę zwrotu oraz do dokonywania zwrotu kosztów, uprawnione są organy wymienione w art. 13a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, póź. 60, z późn. zm.)”.

69) Ustawie o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym⁹⁰:

a) Art. 4 ust. 3 – „Szef Centralnego Biura Antykorupcyjnego określi, w drodze zarządzenia, stanowiące informacje niejawne szczegółowe zasady tworzenia funduszu operacyjnego, o którym mowa w ust.2, oraz gospodarowania tym funduszem”;

b) Art. 7 ust. 1 pkt 5 – Szefem CBA lub jego zastępcą może być osoba, która „spełnia wymagania określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności „ściśle tajne”;

c) Art. 16 ust. 1 pkt 8 – W celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe, jeżeli środki przymusu bezpośredniego okazały się niewystarczające, funkcjonariusz CBA ma prawo użycia broni palnej;

---

⁸⁹ Ustawa z dnia 29 sierpnia 2005 r. o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (Dz. U. Nr 177, poz. 1468 z późn. zm.).

⁹⁰ Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708 z późn. zm.).

d) Art. 28 ust. 5 – „W przypadku odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o zbrodnie przeciwko pokojowi, ludzkości i przestępstw wojennych oraz godzących w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef CBA przedstawia żądane materiały oraz wyjaśnienie Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, Szef CBA jest obowiązany zwolnić od zachowania tajemnicy lub udostępnić materiały objęte tajemnicą”.

70) Ustawie o Służbie Kontrywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego⁹¹:

a) Art. 1 – „Tworzy się Służbę Kontrywiadu Wojskowego, zwaną dalej SKW, jako służbę specjalną, właściwą w sprawach ochrony przed zagrożeniami wewnętrznymi dla obronności Państwa, bezpieczeństwa i zdolności bojowej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej SZRP, oraz innych jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej”;

b) Art. 5 w ust. 1 pkt 3 – Do zadań SKW należy również „realizowanie, w granicach swojej właściwości, zadań określonych w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych”;

c) Art. 11 ust. 3 – „Szefowie SKW i SWW, każdy w zakresie swojej właściwości, po zatwierdzeniu przez Ministra Obrony Narodowej, określają, w drodze zarządzeń, stanowiące informacje niejawne szczegółowe zasady tworzenia i gospodarowania funduszem operacyjnym”;

---

⁹¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Służbie Kontrywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 709 i Nr 218, poz. 1592, z 2007 r. Nr 25, poz. 162 oraz z 2009 r. Nr 85, poz. 716).

d) Art. 16 pkt 5 – Szefem SKW i SWW może zostać osoba, która „spełnia wymagania określone w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli tajności «ściśle tajne»;

e) Art. 25 pkt 3 – W granicach swoich zadań funkcjonariusze SKW wykonują: „1/ czynności operacyjno-rozpoznawcze, 2/ analityczno-informacyjne, 3/ wynikające z przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych”;

f) Art. 27 ust. 9 – Minister Obrony Narodowej, za zgodą Prezesa Rady Ministrów, określi, w drodze zarządzenia, sposób i tryb realizacji przez SKW i SWW swoich obowiązków, uwzględniając przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji;

g) Art. 30 ust. 1 pkt 6 – W celu odparcia gwałtownego, bezpośredniego i bezprawnego zamachu na konwój ochraniający osoby, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze albo inne przedmioty wartościowe, jeżeli środki przymusu bezpośredniego okazały się niewystarczające, funkcjonariusz SKW ma prawo użycia broni palnej;

h) Art. 39 ust. 7 – Szefowie SKW i SWW, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, szczegółowy tryb wydawania i przechowywania dokumentów, o których mowa w ust. 2 i 3, oraz posługiwania się tymi dokumentami, z uwzględnieniem wymogów dotyczących ochrony informacji niejawnych”;

i) Art. 43 ust. 6 – „W razie odmowy zwolnienia funkcjonariusza, pracownika lub osoby udzielającej im pomocy w wykonywaniu czynności operacyjno-rozpoznawczych od obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» albo odmowy zezwolenia na udostępnienie materiałów stanowiących informacje niejawne o klauzuli tajności «tajne» lub «ściśle tajne» pomimo żądania prokuratora lub sądu, zgłoszonego w związku z postępowaniem karnym o przestępstwo określone w art. 105 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny lub o zbrodnię godzącą w życie ludzkie albo o występki przeciwko życiu lub zdrowiu, gdy jego następstwem była śmierć człowieka, Szef SKW albo Szef SWW przedstawia żądane materiały oraz wyjaśnienie

Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego. Jeżeli Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego stwierdzi, że uwzględnienie żądania prokuratora lub sądu jest konieczne do prawidłowości postępowania karnego, Szef SKW albo Szef SWW jest obowiązany zwolnić od zachowania tajemnicy lub udostępnić materiały objęte tajemnicą”.

71) Ustawie o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego⁹²:

a) Art. 76 ust. 4 – „Szef SKW i Szef SWW, każdy w zakresie swojego działania, określają, w drodze zarządzeń, stanowiące informacje niejawne stanowiska służbowe i stopnie etatowe, zaszeregowanie tych stanowisk do grup uposażenia i przypisanych im stopni etatowych”;

b) Art. 106 ust. 2 pkt 7 – Utrata przez funkcjonariusza służbowej broni palnej, amunicji lub legitymacji służbowej, a także materiału zawierającego informacje niejawne jest naruszeniem dyscypliny służbowej.

72) Ustawie o bezpieczeństwie żywności i żywienia⁹³:

a) Art. 76 ust. 2 – „Uzyskane przez organy urzędowej kontroli żywności, w trakcie kontroli, informacje, dokumenty i inne dane stanowiące tajemnicę przedsiębiorcy nie mogą być przekazywane innym organom ani ujawniane, jeżeli nie jest to konieczne ze względu na ochronę życia lub zdrowia człowieka, z wyłączeniem żądania sądu lub prokuratury w związku z toczącym się postępowaniem”.

73) Ustawie o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów⁹⁴:

a) Art. 9 – Osoby składające oświadczenie lustracyjne, w zakresie jego treści, są zwolnione z mocy prawa z obowiązku zachowania w tajemnicy informacji niejawnych;

---

⁹² Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 710, z 2009 r. Nr 114, poz. 957 oraz z 2010 r. Nr 113, poz. 745).

⁹³ Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914).

⁹⁴ Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.).

b) Art. 18 ust. 2a – „Sąd może wyłączyć jawność całości albo części rozprawy również na żądanie prokuratora Biura Lustracyjnego lub prokuratora oddziałowego biura lustracyjnego Instytutu Pamięci Narodowej, jeżeli zachodzi obawa ujawnienia informacji niejawnych”.

74) Ustawie o systemie oceny zgodności wyrobów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa⁹⁵:

a) Art. 14 ust. 2 – Spełnienie zgodności wyrobów na potrzeby obronności i bezpieczeństwa, z wymaganiami określonymi w specyfikacji technicznej, ocenia Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego lub Służba Kontrwywiadu Wojskowego, zgodnie z właściwością wskazaną w przepisach o ochronie informacji niejawnych, przez wystawienie opinii w tej sprawie.

75) Ustawie o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym⁹⁶:

a) Art. 13 ust. 6 – Dane jednostkowe zawarte w rejestrze producentów i handlowców podlegają ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, z wyłączeniem ich danych ekonomicznych i handlowych;

b) Art. 22 ust. 4 – Do informacji, o tworzonych i utrzymywanych zapasach obowiązkowych ropy lub paliw, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, z wyjątkiem informacji już przetworzonych lub zagregowanych w sposób uniemożliwiający ich powiązanie lub identyfikację z konkretnym przedsiębiorcom;

c) Art. 45 – Do informacji zawartych w dokumentach o zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia paliwowego państwa oraz planach

---

⁹⁵ Ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyborów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 235, poz. 1700).

⁹⁶ Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 3, poz. 11 oraz z 2010 r. Nr 81, poz. 532).

wdrożenia ograniczeń stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

76) Ustawie o Państwowej Inspekcji Pracy⁹⁷:

a) Art. 44 ust. 1 – „Pracownicy wykonujący czynności kontrolne są odpowiedzialni za sumienne wykonywanie swoich obowiązków, w szczególności za rzetelne i obiektywne ujmowanie i dokumentowanie wyników kontroli oraz za przestrzeganie przepisów o ochronie informacji niejawnych”.

77) Ustawie o licencji syndyka⁹⁸:

a) Art. 15 ust. 1 – Osoba, której przyznano licencję syndyka, składa wobec Ministra Sprawiedliwości, przed wpisem na listę osób posiadających licencję syndyka składa ślubowanie według następującej roty: „Mając świadomość znaczenia moich słów i odpowiedzialności przed prawem, ślubuję uroczyście, że powierzone mi obowiązki w postępowaniu upadłościowym lub naprawczym będę wypełniać sumiennie i bezstronnie, dochowując tajemnic prawnie chronionych oraz kierując się w swym postępowaniu zasadami godności, uczciwości i etyki”.

78) Ustawie o koncesji na roboty budowlane lub usługi⁹⁹:

a) Art. 4 w ust. 1 pkt 1 – „Przepisów ustawy nie stosuje się w przypadku zawierania umowy, której wykonanie jest związane z dostępem do informacji niejawnych o klauzuli tajności „poufne” lub wyższej albo jeżeli jej wykonaniu muszą towarzyszyć szczególne środki bezpieczeństwa, albo jeżeli wymaga tego ochrona podstawowych interesów państwa”.

79) Ustawie o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury¹⁰⁰:

---

⁹⁷ Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589 z późn. zm.).

⁹⁸ Ustawa z dnia 25 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. Nr 123, poz. 850 oraz z 2009 r. Nr 223, poz. 1777).

⁹⁹ Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, Nr 157, poz. 1241 i Nr 223, poz. 1778 oraz z 2010 r. Nr 224 poz. 675.).

¹⁰⁰ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 26, poz. 157, Nr 56, poz. 459, Nr 178, poz. 1375 i Nr 223, poz. 1777.).

a) Art. 24 – Przed objęciem obowiązków aplikant aplikacji ogólnej składa ślubowanie wobec Dyrektora Krajowej Szkoły „(...) dbać o dobre imię Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz dochować tajemnicy prawnie chronione”;

b) Art. 30 – Przed objęciem obowiązków aplikant aplikacji sędziowskiej albo prokuratorskiej składa ślubowanie wobec Dyrektora Krajowej Szkoły (...) w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości, dbać o dobre imię Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz dochować tajemnicy prawnie chronionej”.

80) Ustawie o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym¹⁰¹:

a) Art. 101 ust. 2 – Przekazanie Komisji Nadzoru Audytowego dokumentacji rewizyjnej z badania sprawozdań finansowych i nadzoru publicznego „powinno być zgodne z ustawą z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych i z ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, a tajemnica zawodowa powinna być odpowiednio chroniona”.

81) Ustawie o Służbie Celnej¹⁰²:

a) Art. 8 ust. 8 – Przepisów o tajemnicy celnej nie stosuje się do informacji podlegających ochronie na podstawie przepisów o ochronie informacji niejawnych;

b) Art. 123 ust. 2 – Treść oświadczenia funkcjonariusza o stanie majątkowym jego konta stanowi tajemnicę prawnie chronioną i podlega ochronie przewidzianej dla informacji niejawnych o klauzuli tajności „zastrzeżone” określonej w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

82) Ustawie o Służbie Więziennej¹⁰³:

---

¹⁰¹ Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 64.).

¹⁰² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Cywilnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540.).

¹⁰³ Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523.).

a) Art. 20 pkt 6 – Jeżeli środki przymusu bezpośredniego użyte w celu odparcia bezpośredniego zamachu na konwój ochraniający osoby, broń palną, amunicję, materiały zawierające informacje niejawne, pieniądze lub inne przedmioty wartościowe, są niewystarczające, funkcjonariusz ma prawo użycia broni palnej lub psa służbowego;

b) Art. 29 pkt 5 – Pracownikiem jednostki organizacyjnej Służby Więziennej może być osoba dająca „rękojmię zachowania tajemnicy, stosownie do wymogów określonych w przepisach ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych”;

c) Art. 41 ust. 1 – Podejmując służbę, funkcjonariusz SW składa pisemne ślubowanie „(...) rzetelnie wykonywać powierzone mi zadania funkcjonariusza tej Służby i przełożonych, przestrzegając Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i wszystkich przepisów prawa, jak również tajemnic związanych ze służbą, a także zasad etyki zawodowej, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania godności ludzkiej oraz z dbałością o dobre imię służby”.

83) Ustawie o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych¹⁰⁴:

a) Art.34 pkt 8 – Kontrolujący działalność gospodarczą biura informacji gospodarczych jest uprawniony do dostępu do informacji prawnie chronionych, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

Bibliografia

1. P. Bączek, *Zagrożenia informacyjne a bezpieczeństwo państwa polskiego*, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2005, ISBN 83-217-25559-7.
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, wprowadzenie Marta Derlatka, LexisNexis, Warszawa 2011, ISBN 978-83-762064-3-1.

---

¹⁰⁴ Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530.).

3. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 1 grudnia 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 1997 r. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 1984 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1676 z późn. zm.).
10. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. – Prawo handlowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.).
11. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.).
12. Ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100, poz. 696 z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.).
14. Ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1159, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2010 r. Nr 47, poz. 278.).
15. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759.).
16. Ustawa z dnia 16 lica 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 3 czerwca 2005 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019 z późn. zm.).

18. Ustawa o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 listopada 1967 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 z późn. zm.).
19. Ustawa o pracownikach urzędów państwowych z dnia 16 września 1982 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 z późn. zm.).
20. Ustawa o prawie prasowym z 26 stycznia 1984 r. (Dz. U. z 1984 r. Nr 5, poz. 24 z późn. zm.).
21. Ustawa o rybactwie śródlądowym z dnia 18 kwietnia 1985 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 189, poz. 1471.).
22. Ustawa o prokuraturze z dnia 20 czerwca 1985 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 z późn. zm.).
23. Ustawa o Rzeczniku Praw Obywatelskich, z dnia 15 lipca 1987 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 oraz z 2007 r. Nr 25, poz. 162.).
24. Ustawa o Straży Granicznej z dnia 12 października 1990 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 234, poz. 1997 z późn. zm.).
25. Ustawa o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 43, poz. 277 z późn. zm.).
26. Ustawa o Inspekcji Ochrony Środowiska z dnia 20 lipca 1991 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287 z późn. zm.).
27. Ustawa o radiofonii i telewizji z dnia 29 grudnia 1992 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zm.).
28. Ustawa o Najwyższej Izbie Kontroli z dnia 23 grudnia 1994 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 z późn. zm.).
29. Ustawa o zakwaterowaniu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 czerwca 1995 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 41, poz. 398 z późn. zm.).
30. Ustawa z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2003 r. Nr 221, poz. 2199 z późn. zm.).
31. Ustawa z dnia 21 czerwca 1996 r. o niektórych uprawnieniach pracowników urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz funkcjonariuszy i pracowników urzędów nadzorowanych przez tego ministra (Dz. U. z 1996 r. Nr 106 poz. 491, z późn. zm.).

32. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2002 r. Nr 171, poz. 1397 z późn. zm.).
33. Ustawa z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjny (Dz. U. z 1997 r. Nr 102, poz. 643 z późn. zm.).
34. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ograniczeniu prowadzenia działalności gospodarczej przez osoby pełniące funkcje publiczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 216, poz. 1584; z 2008 r. Nr 223, poz. 1458 oraz z 2009 r. Nr 178, poz. 1375.).
35. Ustawa z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.).
36. Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189 i Nr 127, poz. 858.).
37. Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 i Nr 218, poz. 1690 oraz z 2010 r. Nr 105, poz. 668.).
38. Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 424. z późn. zm.).
39. Ustawa z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądu prokuratury (Dz. U. z 2007 r. Nr 162, poz. 1125 z późn. zm.).
40. Ustawa z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1218.).
41. Ustawa z dnia 30 stycznia 2000 r. o własności przemysłowej (Dz. U. z 2003 r. Nr 119, poz. 1117 z późn. zm.).
42. Ustawa z dnia 26 październik 2000 r. o giełdach towarowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 48, poz. 284 i Nr 81, poz. 530.).
43. Ustawa z dnia 16 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 276.).
44. Ustawa z dnia 1 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219.).
45. Ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o żegludze śródlądowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 857 z późn. zm.).

46. Ustawa z dnia 16 marca 2001 r. o Biurze Ochrony Rządu (Dz. U. z 2004 r. Nr 163, poz. 1712 z późn. zm.).
47. Ustawa z dnia 22 czerwca 2001 r. o wykonywaniu Konwencji o zakazie prowadzenia badań , produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz zniszczeniu jej zapasów (Dz. U. z 2001 r. Nr 76, poz. 812.).
48. Ustawa z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 153.).
49. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).
50. Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (Dz. U. Nr 123, poz. 1353 z późn. zm.).
51. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.).
52. Ustawa z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 z późn. zm.).
53. Ustawa z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. Nr 240, poz. 2052 z późn. zm.).
54. Ustawa z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595, z 2005 r. Nr 164, poz. 1365 oraz z 2010 r. Nr 96, poz. 620.).
55. Ustawa z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 593, Nr 107, poz. 679, Nr 113, poz. 745 i Nr 127, poz. 857.).
56. Ustawa z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. Nr 146, poz. 1546 z późn. zm.).
57. Ustawa z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. Nr 273, poz. 2702 oraz z 2006 r. Nr 107, poz. 722.).
58. Ustawa z dnia 13 grudnia 2004 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników (Dz. U. z 2004 r. Nr 269, poz. 2681 z późn. zm.).

59. Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 z późn. zm.).
60. Ustawa z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. Nr 169, poz. 1411 i z 2009 r. Nr 141, poz. 1149.).
61. Ustawa z dnia 29 sierpnia 2005 r. o zwrocie osobom fizycznym niektórych wydatków związanych z budownictwem mieszkaniowym (Dz. U. Nr 177, poz. 1468 z późn. zm.).
62. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565 z późn. zm.).
63. Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. Nr 104, poz. 708 z późn. zm.).
64. Ustawa z dnia 9 czerwca 2006 r. o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (Dz. U. Nr 104, poz. 710, z 2009 r. Nr 114, poz. 957 oraz z 2010 r. Nr 113, poz. 745.).
65. Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914.).
66. Ustawa z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 z późn. zm.).
67. Ustawa z dnia 17 listopada 2006 r. o systemie oceny zgodności wyborów przeznaczonych na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. Nr 235, poz. 1700.).
68. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. Nr 52, poz. 343, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 3, poz. 11 oraz z 2010 r. Nr 81, poz. 532.).
69. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. Nr 89, poz. 589 z późn. zm.).

70. Ustawa z dnia 25 czerwca 2007 r. o licencji syndyka (Dz. U. Nr 123, poz. 850 oraz z 2009 r. Nr 223, poz. 1777.).
71. Ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz. U. Nr 19, poz. 101, Nr 157, poz. 1241 i Nr 223, poz. 1778 oraz z 2010 r. Nr 106, poz. 675.).
72. Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. Nr 19, poz. 101, Nr 157, poz. 1241 i Nr 223, poz. 1778 oraz z 2010 r. Nr 106, poz. 675.).
73. Ustawa z dnia 7 maja 2009 r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz. U. Nr 77, poz. 64.).
74. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Cywilnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323 i Nr 201, poz. 1540.).
75. Ustawa z dnia 9 lutego 2010 r. o Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Agencji Wywiadu (Dz. U. z 2010 r. Nr 29, poz. 154.).
76. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 79, poz. 523.).
77. Ustawa z dnia 9 kwietnia 2010 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych (Dz. U. Nr 81, poz. 530.).
78. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. 2010 nr 182 poz. 1228).
79. Ustawa z dnia 14 stycznia 2005 – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.).
80. Traktat Akcesyjny podpisany dnia 16 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864 z późn. zm.).
81. Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, uchwalona 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284 z późn. zm.)
82. Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych, uchwalony 16 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167).
83. Umowa o wzajemnej ochronie tajemnicy wynalazków dotyczących obronności, w przypadku których zostały złożone wnioski o udzielenie

patentów, sporządzona w Paryżu 21 września 1960 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 744.).

84. Umowa między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego o współpracy w dziedzinie informacji atomowych, sporządzona w Paryżu 18 czerwca 1964 r. (Dz. U. z 2001 r. Nr 143, poz. 1594.).
85. Umowa Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego o przekazywaniu informacji technicznych dla celów obronnych, sporządzona w Brukseli 19 października 1970 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 742.).
86. Umowa między Stronami Traktatu Północnoatlantyckiego o ochronie informacji, sporządzona w Brukseli 6 marca 1997 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 64, poz. 740.).

Recenzent – Reviewer:

dr hab. prof. nadzw. Leszek F. Korzeniowski – kierownik Zakładu Zarządzania na Wydziale Turystyki i Rekreacji Akademii Wychowania Fizycznego w Krakowie, prezes European Assosiation for Security (EAS).